

VADEMECUM VACCINATIES COVID-19

INSTRUCTIES EN INFORMATIE

VERSIE 8

Datum publicatie: 17 maart 2022

Inhoud

1. Algemene informatie.....	4
1.1. Covid-19 vaccins	4
NEW	5
NEW	5
NEW	5
NEW	6
NEW	6
NEW	6
1.2. Vaccinatiestrategie in België	7
1.3. Impact vaccinaties op instroom, doorstroom en uitstroom	7
1.3.1. INSTROOM	7
1.3.2. DOORSTROOM	8
NEW	8
NEW	8
NEW	9
1.3.3. UITSTROOM	9
NEW	9
NEW	10
Covid Safe Ticket: algemene informatie.....	10
Gebruik van het Covid Safe Ticket.....	11
Impact op het netwerk.....	11
2. Scenario's voor collectieve opvang van VIB.....	13
2.1. Scenario 1 : Collectiviteit – Bewoners worden gevaccineerd in het OC	13
NEW	14
2.2. Scenario 2 - Bewoners begeven zich naar vaccinatiepunten	20
3. Informatie specifiek gericht aan medische diensten.....	20
3.1. Handleiding Covid-19 vaccinaties voor medische diensten	20
NEW	21
NEW	22
3.2. Fiche over vaccin Johnson&Johnson	42
Stockmanagement	42
Vorbereiden vaccins.....	43
Het vaccineren	46
Specificaties	46
3.3. Fiche over vaccin Pfizer	47
1.2.1. Stockmanagement.....	48
3.3.2. Vorbereiden vaccins	49
3.3.3. Het vaccineren.....	52
3.3.4. Specificaties.....	53
4. Sensibilisering.....	55

Wat werd in deze versie van toegevoegd/aangepast ?

- Gezien de vaccinaties nu overal beschikbaar zijn, worden er geen uitzonderingen OTP/Dublin, uitstel van vertrek of verlengingen artikel 7 meer toegekend op basis van een vaccinatieschema.
- Toevoeging van informatie over het nieuwe vaccin Novovax
- Update van de informatie over de andere vaccins

1. Algemene informatie

FICHE ALGEMENE INFORMATIE	
1.1. Covid-19 vaccins	
Waarom is het vaccineren met het Covid-19 vaccin aangeraden?	Het vaccin is ons enige bestrijdingsmiddel om de pandemie in te kunnen dijken op korte en lange termijn. Er zijn verschillende redenen waarom het aangeraden is om u te laten vaccineren: 1. Persoonlijk • Bescherm jezelf tegen het Covid-19 virus en voorkom om de ziekte te moeten doormaken • Bescherm je naasten die omwille van onderliggende gezondheidsredenen zich niet kunnen vaccineren (bv. personen in kankerbehandeling of immuniteitsvermindering) 2. Maatschappelijke solidariteit • Meehelpen een groepsimmunitet van minimum 70% te behalen om zo een optimale doeltreffendheid van het vaccin te bekomen en het virus minder kans te geven om zich massaal te verspreiden. • Behouden van een voldoende hoge vaccinatiegraad • Hoe meer mensen zich vaccineren, hoe minder mensen ziek worden. Op deze manier help je ook de werkdruk van de hulpverleners naar beneden te halen en ons zorgsysteem te herstellen.
Wat is een vaccin en hoe werkt het?	Bij het vaccineren (de handeling) wordt een entstof (vaccin) in het lichaam ingespoten. De entstof bestaat uit dode of sterk verzwakte ziektekiemen of delen ervan. Het afweersysteem maakt antistoffen aan. Deze antistoffen blijven in het lichaam aanwezig. Soms nemen deze af na een tijd waardoor een nieuw vaccin vereist is. Als de echte ziektekiemen je lichaam binnendringen, herkent je afweersysteem die vlugger. De antistoffen die je al hebt door de vaccinatie, kunnen de indringer onmiddellijk onschadelijk maken. Ook worden er veel sneller nieuwe antistoffen aangemaakt.
Ontwikkelen en testen van coronavaccins	COVID-19-vaccins worden ontwikkeld volgens dezelfde strenge wettelijke vereisten voor farmaceutische kwaliteit, veiligheid en werkzaamheid als andere geneesmiddelen. Dat dit vaccin zo snel kon ontwikkeld worden, komt omdat alle betrokken partijen over heel de wereld (producenten, onderzoekers en overheden) hier gezamenlijk hun volledige prioriteit aan hebben gegeven en omdat ze voorrang hebben gekregen op de componenten die nodig zijn om een vaccin te ontwikkelen. Elk Covid-19 vaccin dat goedgekeurd wordt in België heeft de verschillende

	verplichte ontwikkelings- en testfases doorgaan die vereist zijn bij de ontwikkeling van een vaccin. We kunnen dus stellen dat deze veilig zijn. Door de wereldwijde prioriteit komen er op een korte periode verschillende vaccins in omloop. Deze kunnen verschillen van structuur en toediening maar hebben wel hetzelfde doel.
Hoe werken Covid-19 vaccins?	Het meeste onderzoek naar COVID-19-vaccins gaat om het stimuleren van reacties op een eiwit of een deel daarvan dat uniek is voor het virus dat COVID-19 veroorzaakt. Wanneer u het vaccin ontvangt, leidt dit tot een immuunrespons. Zijn we gevaccineerd, en raken we later besmet, dan herkent ons immuunsysteem het virus. Het is klaar om het virus te bestrijden.
Beschikbare vaccins in België 	Alle vaccins beschikbaar in België kregen positief advies van het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA) en in navolging van de Belgische overheid. Huidige vaccinaties momenteel in omloop zijn: 1. Pfizer-BioNTech 2. Moderna 3. AstraZeneca 4. Johnson&Johnson 5. Novavax Welk vaccin een persoon ontvangt is afhankelijk van de beschikbaarheid en de vaccinatiestrategie. Een individuele keuze maken is niet mogelijk.
Pfizer-BioNTech (Technische fiche) 	➤ Merknaam: Comirnaty en Comirnaty pediatric ➤ Aantal doses: 2 doses ➤ Streefinterval: 3-5 weken ➤ Minimum interval: 19 21 dagen (strikte minimum is 19 dagen bij de 12 plussers) ➤ Window interval: 35-42 dagen ➤ Beschermingsgraad: Vanaf +/- 7 dagen na 2de dosis 95%. Duur bescherming nog niet bekend. ➤ Toedieningsleeftijd: geregistreerd vanaf 5 12-jaar ➤ Toedieningswijze: Intramusculair (I.M.) in de bovenarm. Indien niet in de bovenarm gevaccineerd kan worden, kan de vaccinatie in het bovenbeen worden toegediend (m. vastus lateralis).
Moderna (Technische fiche) 	➤ Merknaam: Covid-19 Vaccine Moderna /Spikevax ➤ Aantal doses: 2 doses ➤ Streefinterval: 4 weken ➤ Minimum interval: 26 25-dagen ➤ Window interval: 30 25-35 dagen ➤ Interval voor booster: min 4 maand ➤ Beschermingsgraad: Vanaf +/- 14 dagen na 2de dosis 94.5%. Duur bescherming nog niet bekend. ➤ Toedieningsleeftijd: geregistreerd vanaf 31 jaar voor basisvaccinatie en 18 jaar voor boosterprik

	➤ Toedieningswijze: Intramusculair (I.M.) in de bovenarm. Indien niet in de bovenarm gevaccineerd kan worden, kan de vaccinatie in het bovenbeen worden toegediend (m. vastus lateralis).
AstraZeneca NEW	➤ Merknaam: Covid-19 Vaccine AstraZeneca ➤ Aantal doses: 2 doses ➤ Streefinterval: tussen 28 dagen (4weken) en 84 dagen (12 weken) ➤ Minimum interval: 23 dagen (3 weken) ➤ Window interval: tussen 56 dagen (8 weken) en 84 dagen (12 weken) ➤ Beschermingsgraad: Vanaf +/- 15 dagen na 2de dosis 62.5%. Duur bescherming nog niet bekend. ➤ Toedieningsleeftijd: geregistreerd vanaf 18jaar. Nationaal wordt het enkel toegediend aan personen ouder dan 40 jaar. ➤ Toedieningswijze: Intramusculair (I.M.) in de bovenarm. Indien niet in de bovenarm gevaccineerd kan worden, kan de vaccinatie in het bovenbeen worden toegediend (m. vastus lateralis). ➤ Voorlopig niet meer beschikbaar in België
Janssen (Johnson en Johnson) NEW	➤ Merknaam: Covid-19 Vaccine Janssen ➤ Aantal doses: 1 ➤ Streefinterval: niet van toepassing ➤ Minimum interval: niet van toepassing ➤ Window interval: niet van toepassing ➤ Beschermingsgraad: 85% bescherming tegen ernstige Covid vanaf 28 dagen na vaccinatie en 70% bescherming tegen symptomatische infecties na 14 dagen; duur bescherming nog niet gekend ➤ Toedieningsleeftijd: geregistreerd vanaf 18 jaar. In Wallonië wordt het enkel toegediend aan personen ouder dan 40 jaar. In Vlaanderen en Brussel kan het ook aan 18-40-jarigen toegediend worden, mits informed consent. ➤ Toedieningswijze: Intramusculair (I.M.) in de bovenarm. Indien niet in de bovenarm gevaccineerd kan worden, kan de vaccinatie in het bovenbeen worden toegediend (m. vastus lateralis). ➤ Voorlopig niet meer beschikbaar in België
Novavax NEW	➤ Merknaam: Nuvaxovid ➤ Aantal doses: 2 doses ➤ Streefinterval: 21 dagen exact ➤ Interval voor Booster: geen booster ➤ Toedieningsleeftijd: geregistreerd vanaf 18 jaar ➤ Toedieningswijze: Intramusculair (I.M.) in de bovenarm. Indien niet in de bovenarm gevaccineerd kan worden, kan de vaccinatie in het bovenbeen worden toegediend (m. vastus lateralis).
Interessante weetjes	https://www.gezondheidenwetenschap.be/dossiers/vaccinatie

1.2. Vaccinatiestrategie in België	
Wat na het ontvangen van het vaccin?	Blijf je gezondheid goed opvolgen. Ook als je gevaccineerd bent, kan je nog een Covid infectie doormaken. Deze zal echter wel milder verlopen en je hebt minder kans om anderen te besmetten. Blijf de algemene beschermingsmaatregelen (masker, handhygiëne, enz.) respecteren om volgende redenen: — Het lichaam maakt maar geleidelijk antistoffen aan waardoor je tussen twee dosissen en kort na de tweede dosis ook nog besmet kan worden. — Het is niet bewezen dat als je besmet bent met het Covid-19 virus na vaccinatie je het virus niet meer kan verspreiden naar anderen, waaronder ook mensen die nog niet gevaccineerd zijn en wel nog ziek kunnen worden. Het volgen van de nationale en regionale regels blijft voor iedereen van kracht tot versoepelingen worden aangekondigd. Eventuele versoepelingen kunnen eventueel worden overwogen indien: — er een voldoende hoge vaccinatiegraad en hierbij groepsimmunitet ontwikkeld is. — de druk op het gezondheidssysteem vermindert en zich terug normaliseert Na een volledige vaccinatie gelden wel andere regels met betrekking tot quarantaine (zie https://covid-19.sciensano.be/nl/procedures/volledig-gevaccineerde-risicocontacten).
1.3. Impact vaccinaties op instroom, doorstroom en uitstroom	
Doorgifte van medische info bij transfer	Of een persoon gevaccineerd is of zich wenst te laten vaccineren, is medische informatie die niet zomaar gedeeld mag worden tussen centra. Deze informatie dient dus gedeeld via de geijkte manier. BELANGRIJK: In Vaccinet kan de arts verbonden aan de opvangstructuur wel terugvinden of een persoon reeds gevaccineerd is of niet. We raden de opvangstructuren dus aan om in het kader van de medische intake zeker Vaccinet na te kijken en om het gesprek met de bewoner aan te gaan indien er nog geen vaccinatie tegen Covid-19 geregistreerd is. Hier kan je ook het aantal gekregen dosissen terugvinden om zo eventueel een herhalingsprik te geven of in te plannen.
1.3.1. INSTROOM	
Vaccinatie in het Aanmeldcentrum (AMC)	Op 12 oktober start een proefproject rond Covid vaccinatie in het AMC. Bewoners zullen daar 2 maal per week de mogelijkheid krijgen Bewoners in het AMC krijgen tweemaal per week de mogelijkheid om zich te laten vaccineren tegen Covid-19 met een pfizer vaccin. Ook 2^e of 3^e dosissen worden daar gegeven. De registratie van het Covid vaccin kan enkel in vaccinet gebeuren. Gelieve dan ook voor elke nieuwkomer na te gaan in vaccinet of de persoon al een

	volledige of gedeeltelijke vaccinatie kreeg (in het AMC of elders). Indien er nog een 2^e dosis of een herhalingsprik nodig is, kan de bewoner deze ontvangen in het opvangcentrum of doorverwezen worden naar een vaccinatiecentrum. In functie van de noden, zal dit project eventueel verder uitgebreid worden naar andere locaties (OOC's) en/of meerdere vaccinatiemomenten.
1.3.2. DOORSTROOM	
Uitzonderingen OTP- en Dublinplaats 	Wanneer een bewoner een toewijzing OTP of Dublin ontvangt in afwachting van een tweede dosis vaccinatie, kan de transfer uitgesteld worden tot 48u na de tweede dosis (gezien eventuele bijwerkingen). Dit geldt dus enkel tussen twee dosissen en niet voor de eerste dosis, noch voor de herhalingsprik. In dat geval wordt een aanvraag uitzondering OTP/Dublin gedaan conform de gekende procedure (medische redenen). BELANGRIJK: In de aanvraag dient verplicht het volgende aangegeven te worden: 'medische uitzondering gevraagd tot en met xx/xx/xxxx (= datum vaccinatie + 48u)'. Enkel op die manier kan de uitzondering op een correcte manier behandeld worden. Een uitzondering zal toegekend worden tot 48u na de tweede dosis. Op het moment dat de verlenging afloopt, dient de opvangstructuur opnieuw een OTP of Dublin toewijzing te vragen. Wanneer de tweede vaccinatiedatum nog niet gekend is, dient de volgende opmerking toegevoegd te worden: "medische uitzondering gevraagd tot en met voorziene datum vaccinatie + 3 werkdagen". Personen die toekomen in een OTP of Dublinplaats en nog niet gevaccineerd zijn, kunnen daar gevaccineerd worden (afhankelijk van de mogelijkheden van de opvangstructuur). Bewoners kunnen getransfereerd worden tussen twee dosissen. Gelieve bij de doorgifte van het medisch dossier goed aan te geven aan het ontvangende centrum dat een tweede dosis nog georganiseerd dient te worden.
Dringende transfers (disciplinaire transfers, medisch urgente transfers) 	Indien een persoon heeft aangegeven dat hij/zij zich wenst te laten vaccineren, maar een dringende transfer (bv. omwille van disciplinaire of medische redenen) nodig is, contacteert de medische dienst van het opvangcentrum, de medische dienst van het toegewezen opvangcentrum om door te geven dat de persoon wenst gevaccineerd te worden. Indien een disciplinaire transfer noodzakelijk is tussen twee dosissen, dient men dit aan te geven in de aanvraag voor transfer (via aankruising dat er een medische problematiek is). Bewoners kunnen getransfereerd worden tussen twee dosissen. Gelieve bij de doorgifte van het medisch dossier goed aan te geven aan het ontvangende centrum dat een tweede dosis nog georganiseerd dient te worden.

Transfers van collectief naar individueel (voornamelijk in kader van transitie)	Wanneer een bewoner tussen twee dosissen een toewijzing naar individuele opvang ontvangt (bv. in het kader van transitie), neemt de opvangstructuur contact op met het toegewezen LOI om af te stemmen over de beste optie: — Ofwel wordt de transfer tijdelijk uitgesteld tot 48u na de tweede dosis (gezien eventuele bijwerkingen). Dit kan indien de tweede dosis in de week na de toewijzing voorzien is. — Ofwel wordt er met de bewoner afgesproken dat hij/zij zich terug naar het opvangcentrum dient te begeven om een tweede dosis te ontvangen in het opvangcentrum zelf. Het centrum voorziet hiervoor een afsprakenkaartje en vervoertickets. Personen die nog geen dosis ontvangen hebben, maar zich wel wensen te vaccineren na aankomst in het LOI, kunnen zich via een uitnodiging door in een de vaccinatiecentra of een andere vaccinatielocatie laten vaccineren. Ze kunnen dit bespreken met de huisarts.
Hervestiging	Voor personen die toekomen in het kader van hervestiging, zal groep per groep bekeken worden of een (al dan niet volledige) vaccinatie mogelijk is.
Andere transfers (vb. aangepaste plaats) 	Bij het aanvragen van niet-dringende transfers, willen we de centra vragen om de aanvraag pas in te dienen als de bewoner zijn/haar tweede dosis ontvangen heeft. Indien dit niet mogelijk is of onvoorzien is, gelden dezelfde regels als hierboven (dus enkel uitstel van de transfer tussen de eerste twee dosissen). Bewoners kunnen getransfereerd worden tussen twee dosissen. Gelieve bij de doorgifte van het medisch dossier goed aan te geven aan het ontvangende centrum dat een tweede dosis nog georganiseerd dient te worden.
1.3.3. UITSTROOM	
Verlengingen artikel 7 	Een vertrek ten gevolge van een BGV kan uitgesteld, indien de materiële hulp afloopt tussen twee dosissen. In dat geval wordt een aanvraag verlenging artikel 7 gedaan conform de gekende procedure (medische redenen). Een verlenging zal toegekend worden tot 48u na de tweede dosis. Er worden geen verlengingen toegekend in het kader van een herhalingsprik. BELANGRIJK: In de aanvraag dient verplicht het volgende aangegeven te worden: ‘medische uitzondering gevraagd tot en met xx/xx/xxxx (= datum vaccinatie + 48u)’. Enkel op die manier kan de aanvraag op een correcte manier behandeld worden. Wanneer de tweede vaccinatiedatum nog niet gekend is, dient de volgende opmerking toegevoegd te worden: “medische uitzondering gevraagd tot en met voorziene datum vaccinatie + 3 werkdagen”. Verlengingen artikel 7 worden niet meer toegekend omwille van een tweede dosis van een vaccin. Indien iemand illegaal in België verblijft, kan hij terecht bij de vaccinatiepunten voor een volgende dosis. Indien iemand vrijwillig wenst terug te keren, kan een extra dosis gegeven worden voor vertrek of na aankomst in het land van herkomst.

Uitstel van vertrek (transitie) 	Een vertrek ten gevolge van een einde van de transitieperiode kan uitgesteld worden, indien de transitieperiode afloopt tussen twee dosissen. Hierbij dienen de normale instructies gevolgd te worden voor de 1e en 2e aanvragen tot uitstel. Een eventueel derde bijkomende uitstel zal eveneens toegestaan worden in het kader van de vaccinaties. Er wordt geen uitstel toegekend in het kader van een herhalingsprik. BELANGRIJK: In de aanvraag dient verplicht het volgende aangegeven te worden: ‘medische uitzondering gevraagd tot en met xx/xx/xxxx (= datum vaccinatie + 48u)’. Enkel op die manier kan de aanvraag op een correcte manier behandeld worden. Wanneer de tweede vaccinatiedatum nog niet gekend is, dient de volgende opmerking toegevoegd te worden: “medische uitzondering gevraagd tot en met voorziene datum vaccinatie + 3 werkdagen”. Uitstellen van vertrek worden niet meer toegekend omwille van een tweede dosis van een vaccin. Een bewoner kan na aankomst in zijn nieuwe woonst, terecht bij de huisarts voor meer informatie rond de vaccinatiesites. Hij kan zich dan inschrijven voor een volgende dosis.
---	---

FICHE COVID SAFE TICKET	
Covid Safe Ticket: algemene informatieve	
Wat is het CST?	Het Covid Safe Ticket (CST): - getuigt dat de drager een laag risico loopt op besmetting met Covid-19 van zichzelf en/of anderen; - is gebaseerd op een volledige vaccinatie of een recente test of een certificaat van genezing; - is in digitale of papieren vorm verkrijgbaar op diverse officiële websites. - de QR-code kan ter validering worden gescand door een persoon die belast is met het onthaal van de deelnemers en moet worden onderworpen aan een identiteitscontrole door een daartoe gemachtigd persoon (lid van de politiediensten of gemachtigd veiligheidsagent).
Wie kan een CST krijgen?	Het CST is geldig op voorwaarde van : - een volledige vaccinatie en 14 dagen na elk vaccin; - een certificaat van herstel vanaf de 11e dag na een positieve test en tot 180 dagen na de test; - een PCR-test (72 uur geldig) of een snelle antigeen test (48 uur geldig). Kinderen (12 jaar en ouder) verschijnen in de CovidSafe-applicatie van hun ouders. Kinderen vanaf 16 jaar kunnen hun eigen CovidSafe-applicatie gebruiken.
Hoe verkrijgen?	Het CST kan op verschillende manieren verkregen worden :

	- Via de applicatie Covid Safe : https://covidsafe.be/ (meer info: https://www.youtube.com/watch?v=S--8BHs6SGg) - Om een papieren certificaat op te vragen kan u de volgende nummers bellen (24/24) : - o Wallonie 071 31 34 93 (betalend nummer!) - o Brussel 02 214 19 19 - o Vlaanderen 078 78 78 50 - o Duitstalige Gemeenschap 0800 23 0 32 Dit is een menu met 4 stappen (druk telkens op 1 om een certificaat aan te vragen en voer het NN van de bewoner in of het BIS-nummer (dat tijdens de vaccinatie is verkregen voor degenen die geen NN hebben), gevolgd door een hekje in stap 3). Na een week, maar vaak binnen 24-48 uur, ontvangt de bewoner per post een vaccinatiebewijs. - Via "Mijn gezondheid" : log in met uw E-ID of ItsMe. Als u niet over een E-ID of ItsMe beschikt, kunt u een "digitale sleutel" aanvragen bij een plaatselijke registratiekantoor. Voor meer informatie, zie https://dt.bosa.be/nl/identificatie_authenticatie_autorisatie/aanvraag_en_activatie_van_digitale_sleutels - Voor de centra in Wallonië en Brussel, kan er via een Excelformulier gegroepeerd een CST aangevraagd worden voor alle bewoners die gevaccineerd werden (zie bijlage). Dit document kan doorgestuurd worden naar requete.vaccination@aviq.be (Wallonië) of naar - Vacci-Hyg@ggc.brussels (Brussel) - In Brussel kan men het CST ook gaan aanvragen in het test- en vaccinatiecentrum te Pacheco (Kiosque). Het volstaat om hiervoor een (vervallen) identiteitsbewijs mee te brengen. Zonder afspraak; elke werkdag van 9u30 tot 16u, op zaterdag tot 13 u (zondag gesloten).
Gebruik van het Covid Safe Ticket	
Gebruik van het Covid Safe Ticket	Voor sommige activiteiten heb je een Covid Safe Ticket nodig: • op café of restaurant • in fitnesscentra • in discotheken • op grote evenementen • om naar het buitenland te gaan Opgelet: deze regels kunnen lokaal of regionaal verschillen.
Impact op het netwerk	
Impact op het netwerk	De installatie van het Covid Safe Ticket heeft een impact op verschillende niveaus binnen het opvangnetwerk: — We raden aan om via de hierboven beschreven procedures al zo snel mogelijk CST's aan te vragen voor de bewoners die

	gevaccineerd zijn, zodat zij al kunnen deelnemen aan activiteiten die dit vereisen. Activiteiten in het kader van BIQ zullen rekening moeten houden met deze nieuwe maatregelen. Zie hiervoor richtlijnen conform de kleurcodes in het vademecum Covid-19. Een CST zal in de praktijk bijna enkel te verkrijgen zijn na vaccinatie voor de bewoners van het netwerk. Per post kan het namelijk enkel afgeleverd worden na een volledige vaccinatie. Deze nieuwe maatregel kan dus gebruikt worden om in te zetten tijdens de sensibilisering omtrent de vaccinatie. Activiteiten voor nieuwkomers in het Aanmeldcentrum en in de OOC's zullen moeilijker te organiseren zijn, gezien bijna alle bewoners niet (volledig) gevaccineerd zullen zijn. Het is ook belangrijk om deze informatie te delen met bewoners die (vrijwilligers)werk doen in rusthuizen, ziekenhuizen etc.
--	--

2. Scenario's voor collectieve opvang van VIB

VACCINATIES VOOR BEWONERS SCENARIO'S VOOR OPERATIONALISERING IN DE CENTRA	
Van de opvangstructuren wordt nu verwacht dat zij inzetten op een continue vaccinatie van de bewoners, bijvoorbeeld door regelmatig een vaccinatiemoment te organiseren of door voor nieuwkomers een afspraak te maken in het vaccinatiecentrum.	
2.1. Scenario 1 : Collectiviteit – Bewoners worden gevaccineerd in het OC	
SCENARIO	In dit scenario worden bewoners collectief gevaccineerd in het opvangcentra. Het personeel van het opvangcentrum staat hierbij in voor het organiseren van de vaccinatiedag of –dagen afhankelijk van het type vaccin. Concreet dienen er circuits uitgetekend te worden om bewoners één voor één te vaccineren.
VOORBEREIDING	• Bestel het nodige medische materiaal indien onvoldoende in stock (zie verder) • Check de koelkasten (zie verder) en informeer uw logistieke dienst indien niet conform • Bekijk waar in het centrum het vaccineren plaats zou kunnen vinden en maak een plan op van het circuit • Bekijk welk personeel ingezet kan worden
2.1.1. Lokalen	
LOKALEN	Volgende ruimtes dienen voorzien te worden om het circuit te kunnen organiseren: 1. Vaccinatielokaal (vaccinatie en registratie) in functie van het aantal te vaccineren bewoners • Voldoende groot voor minimum 2 uitvoerders (vaccinator en registrator) en 1 bewoner • 2 tafels en 4 stoelen met afstand ertussen (1 tafel voor vaccinator en 1 tafel voor registrator) • Indien de grootte van het lokaal het toelaat en er voldoende personeel is (zie verder), kunnen er verschillende 'posten' in het lokaal opgezet worden. Zorg hierbij dat privacy gegarandeerd kan worden (bv. door schermen te plaatsen). • De ruimte moet geventileerd kunnen worden • Gevalideerde koelkast (nodige ruimte afhankelijk van het type vaccin) • Medisch materiaal klaarleggen • 2 vuilnisbakken (gewoon afval en medisch afval) • Voldoende naaldcontainers • Stromend water of alcoholgel • Medische noodkit en protocol rond vaccineren klaarleggen (zie verder medisch materiaal)

- Ruimte moet afgesloten kunnen worden om de stock aan vaccins veilig te kunnen bewaren.

Indien mogelijk kan de registrator ook in een apart lokaal zitten als de ruimtes te klein zijn om voldoende personen op hetzelfde moment aanwezig te hebben.

2. **Observatieruimte** (voor observatie na vaccinatie)

- Niet te ver van het vaccinatielokaal
- Zet stoelen klaar op voldoende afstand van elkaar (4m² per bewoner)
- Voorzie een personeelslid dat eventuele bijwerkingen kan signaleren
- Voorzie een zichtbare klok in deze ruimte

Indien het absoluut onmogelijk is om een dergelijke ruimte te voorzien, volstaat het om aan de bewoners te vragen om minstens een kwartier in het centrum te blijven na de vaccinatie, zodat men snel hulp kan inroepen bij bijwerkingen die erg uitzonderlijk zijn.

2.1.2. Bestelling en levering van de vaccins

BESTELLING EN LEVERING VAN DE VACCINS

NEW

De processen voor de bestelling van de vaccins zijn anders per regio:

VLAANDEREN:

1. De opvangstructuren dienen **contact op te nemen met het vaccinatiecentrum in hun buurt** om af te stemmen over het volgende:
 - Het aantal vaccins dat besteld moet worden (daarvoor is er dus al een nauwkeurige inschatting nodig van het aantal bewoners dat zich wil laten vaccineren)
 - De timing van de levering
 - Of er ondersteuning nodig is van de mobiele teams van de vaccinatiecentra

Gezien de nakende sluiting van de vaccinatiecentra, zullen er andere punten georganiseerd worden waar de vaccins verkregen kunnen worden. Meer informatie hierover volgt zo snel mogelijk.

Gelieve de timing, van zodra deze vastligt, ook te communiceren aan Andrea Defoin via FHQ_med_noord@fedasil.be.

2. De dag voordien dient er opnieuw contact opgenomen te worden om het **aantal te leveren vaccins te bevestigen**. De arts die verbonden is aan het centrum dient een **collectief voorschrift** op te maken voor dit aantal vaccins.
3. Op de dag zelf zal **het vaccinatiecentrum de vaccins klaarmaken** ("optrekken"). Het centrum kan deze dan ophalen, samen met al het nodige materiaal (inclusief vaccinatiekaartjes). Indien zowel het vaccinatiecentrum als

	het opvangcentrum ermee akkoord gaat, kunnen ook flacons geleverd worden aan de centra. 4. Na het ophalen is er slechts 3 tot 6 uur om de vaccins te zetten (de duur is afhankelijk van het type vaccin). Een goede planning is dus onontbeerlijk. Het kan ook nodig zijn om verschillende afhaalmomenten af te spreken met het vaccinatiecentrum. 5. Gezien de cijfers nog de dag voordien bevestigd kunnen worden, zouden de overschotten minimaal moeten zijn. Nieuwkomers kunnen eveneens volgens bovenstaande procedure gevaccineerd worden. We raden aan om de nieuwkomers te groeperen door bv. maandelijks nieuwe vaccins te bestellen bij het vaccinatiecentrum. Zolang de vaccinatiecentra open blijven, zal het bovengenoemde proces worden voortgezet. WALLONIË: De vaccins zullen rechtstreeks geleverd worden aan de centra (vanuit de « hubs » waar de vaccins gestockeerd worden). De vaccins zullen ontdooid geleverd worden in flacons. Ze zullen dus klaargemaakt (opgetrokken) moeten worden door de opvangcentra. Het nodige materiaal voor het klaarmaken en het zetten van de vaccins zal hiervoor geleverd mee geleverd worden (inclusief vaccinatiekaartjes). Vaccins kunnen besteld worden door een mail te sturen naar fhq_med_sud@fedasil.be met de gevraagde hoeveelheden en de geplande datum van vaccinatie. BRUSSEL : De vaccins zullen rechtstreeks geleverd worden aan de centra (vanuit de « hubs » waar de vaccins gestockeerd worden). De vaccins zullen ontdooid geleverd worden in flacons. Ze zullen dus klaargemaakt (opgetrokken) moeten worden door de opvangcentra. Het nodige materiaal voor het klaarmaken en het zetten van de vaccins zal hiervoor geleverd mee geleverd worden (inclusief vaccinatiekaartjes). Vaccins kunnen besteld worden door een mail te sturen naar fhq_med_noord@fedasil.be met de gevraagde hoeveelheden en de geplande datum van vaccinatie.
VACCINATIE JONGEREN	Jongeren tussen 16 en 18 jaar en kinderen tussen 12 en 15 jaar kunnen eveneens meegenomen worden in de vaccinatiedag. Toestemming van de ouders of voogd is vereist voor de 12-15 jarigen. Dit kan door de ouders of voogd aanwezig te laten zijn tijdens de vaccinatie of door op voorhand een mondelinge

	toestemming te vragen op de medische dienst (dit kan voor voogden ook telefonisch). Indien een jongere nog geen voogd heeft, maar zich wel wenst te laten vaccineren, kan de betrokken arts bepalen of een jongere de nodige maturiteit heeft om de beslissing zelf te nemen. Het is in dat geval wel belangrijk dat de jongere goed geïnformeerd wordt over het vaccin in een taal die hij begrijpt. Jongeren die niet over de nodige maturiteit beschikken, zullen moeten wachten op een voogd. Indien een NMBV wordt gevaccineerd voor hij zijn leeftijdtest krijgt, worden de vaccins geregistreerd in vaccinet op zijn geldende Niss/bis nummer. Zo hij nadien meerderjarig verklaard wordt, zal de aanpassing in vaccinet automatisch gelinkt worden aan zijn nieuw nationaal nummer. Het is dus niet de bedoeling dat de vaccins nogmaals ingegeven worden, want dan heeft hij een dubbele vaccinatie op zijn naam staan. Indien er toch een probleem zou zijn, gelieve het te signaleren aan de medische coördinatie. Indien een NMBV net meerderjarig verklaard is en zijn nieuw nationaal nummer nog niet te vinden is in vaccinet, is het beter om de registratie een week later te doen (op het moment dat zijn nieuw nummer in vaccinet te vinden is).
VACCINATIE KINDEREN TUSSEN 5 en 11 JAAR	Kinderen tussen 5 en 11 jaar kunnen nu ook gevaccineerd worden. Ook hiervoor is toestemming van de ouders of voogd vereist. Dit kan door de ouders of voogd aanwezig te laten zijn tijdens de vaccinatie of door op voorhand een mondelinge toestemming te vragen op de medische dienst (dit kan voor voogden ook telefonisch). De vaccinatie van jonge kinderen vraagt wel om een andere aanpak. Gezien het vaak om redelijk kleine groepjes van kinderen gaat die gevaccineerd zullen worden, kan er met de vaccinatiepunten bekeken worden of ze daar gevaccineerd kunnen worden. Indien de vaccinatie toch in het opvangcentrum georganiseerd wordt, is het aan te raden om dit op een apart moment of in een ander lokaal te organiseren dan de andere vaccinatiedagen. Dat maakt het mogelijk om de omgeving iets 'kindvriendelijker' te maken. Opgelet: voor kinderen is ook een andere dosis voorzien dan voor volwassenen.
2.1.3. Stappenplan organisatie	
STAP 1: OPLIJSTEN VAN DE MOGELIJKE KANDIDATEN (= ENKELE WEKEN VOOR DE VACCINATIEDAG)	Zorg dat je weet welke bewoners gevaccineerd willen worden: • Maak een bewonerslijst van alle personen die in aanmerking komen voor een vaccinatie • Bevraag elke bewoner naar de bereidheid om zich te laten vaccineren. Deze informatie is nodig om de vaccins te bestellen en de planning op te maken. Zorg voor informatie en plan eventueel een consultatie in bij de medische dienst

	voor twijfelende bewoners. Gelieve weigeren te noteren in het dossier van de betrokkene. • Maak een planning op: ○ Reken hiervoor op een blok van 20 minuten per 10 bewoners. ○ Bouw ook 'buffermomenten' en pauzes in om eventuele vertragingen op te vangen. ○ Groepeer de risicobewoners op het moment dat er een arts aanwezig is ○ Bewoners die afwezig zijn omwille van langdurige permissie moeten de dag zelf naar het centrum komen. Bewoners die vertrokken zijn met maaltijdcheques, volgen dezelfde procedure als andere personen no-show (via de vaccinatiecentra).
STAP 2: UITNODIGEN VAN DE BEWONERS (= WEEK VOOR DE VACCINATIEDAG)	• Nodig de bewoners uit op het moment dat ze ingepland staan. Benadruk hierbij het belang om op tijd te komen (niet te vroeg en niet te laat) om lange wachtrijen te voorkomen. • Vraag hen gemakkelijke kleren te dragen (korte mouwen of snel op te stropen) en een proper masker op te zetten. • Annuleer zoveel mogelijk afspraken van bewoners en verplaats deze naar een andere datum. Probeer voor bewoners die een belangrijke medische afspraak hebben of een afspraak bij de asielinstanties eerst te kijken of ze op een ander moment van de dag gevaccineerd kunnen worden.
STAP 3: CHECK (= DAG VOOR EN OCHTEND VAN VACCINATIEDAG)	Check of alles in orde is voor de vaccinatie dag: ☐ Is alle nodige materiaal aanwezig? ○ voor de wachtrij: pijlen, stickers etc. ○ In het vaccinatielokaal: beschermingsmateriaal, materiaal om te vaccineren, noodkit etc (zie verder), vragenlijst voor plaatsen van het vaccin (check contra-indicaties) ○ in de wachtruimte: stoelen ☐ Voorzie bewonerslijsten (vergeet hierop zeker niet het nationaal nummer) ☐ Laatste check koelkast ☐ Is elk personeelslid op de hoogte van zijn of haar taken?
STAP 4: BEWONERS KOMEN NAAR VACCINATIELOKAAL (=DAG ZELF)	1. Zorg ervoor dat er zich een wachtrij kan vormen voor het vaccinatielokaal. Voorzie een toezichter die kan toekijken of het aanschuiven correct verloopt. Gebruik het nodige materiaal (pijlen, linten, stickers,...) om de wachtrij veilig te houden (afstand tussen personen bewaren). 2. Voorzie een toezichter aan de deur van het vaccinatielokaal om te controleren dat het wachten veilig verloopt en om de bewoners één voor één binnen te laten op teken van de vaccinator.

	3. Zorg ervoor dat er iemand aan het onthaal kan checken of bewoners die naar buiten gaan, niet deel uitmaken van de bewoners die gevaccineerd moeten worden.
STAP 5: TOEDIENEN EN REGISTREREN VAN HET VACCIN IN HET VACCINATIELOKAAL (= DAG ZELF)	4. Laat de bewoner na ontsmetting van de handen plaatsnemen op een stoel. 5. Het klaarmaken van een vaccin zal beschreven worden in een aparte fiche specifiek voor de medische diensten. 6. Het toedienen van het vaccin gebeurt als volgt door de vaccinator: • Preventieve maatregelen ○ Minimaal chirurgische maskers voor de vaccinator ○ Mondmasker voor de gevaccineerde ○ Korte mouwen of gemakkelijk op te stropen ○ Handhygiëne vaccinator: ontsmetten, geen juwelen, korte nagels, geen nagellak • Mondelinge check contra-indicaties • Mondelinge toestemming van de bewoner (schriftelijke toestemming is niet nodig) • Prikken ○ In de bovenarm (voorkeur m. deltoïdeus niet dominante kant) ○ Intramusculair ○ Geen ontsmetting van de huid ○ Naald: blauwe naald (23 of 25 gauge), middelmatige lengte (25 mm) ○ GEEN aspiratietest nodig, dadelijk inspuiten • Zorg ervoor dat er een arts aanwezig is op het moment dat bewoners met een verhoogd risico voor Covid-19 gevaccineerd worden. 7. De registrator duidt de bewoner aan op een bewonerslijst
STAP 6: RECUPERATIE (= DAG ZELF)	8. Verwijs de bewoner door naar de wachtruimte. Hier kan hij/zij nog een kwartier rusten. Een toezichter houdt eventuele bijwerkingen van het vaccin in de gaten. Indien een persoon zich niet goed voelt, wordt de arts geroepen. Indien de arts niet aanwezig is, dient een medisch verantwoordelijke aangeduid te worden die opgeroepen kan worden in geval van nood.
STAP 7: GEGEVENS INVOEREN IN VACCINET (= MAXIMAAL 48u NA HET GEVEN VAN DE VACCINATIES)	9. Geef op basis van de bewonerslijsten de vaccins per bewoner in via vaccinet op basis van hun nationaal nummer. Je kan de lijsten uploaden door ze op te slaan onder een csv format. Indien een halve dosis van het moderna vaccin gebruikt wordt bij een herhalingsprik dient dat ook als “halve dosis” geregistreerd te worden in vaccinet. U zal zien dat die optie er is bij een 2^e of 3^e prik.

STAP 8: CIJFERS DOORGEVEN (= MAXIMAAL 48u NA HET GEVEN VAN DE VACCINATIES)	BELANGRIJK: de vaccinatiegraad van een opvangcentrum wordt berekend op basis van de vaccins ingegeven in vaccinet. Het is niet meer nodig om lijsten door te sturen van gevaccineerde bewoners of van het aantal gevaccineerde personen. We vragen wel om vóór de vaccinatiedag aan de medische dienst van de regio te informeren over de organisatie ervan.
NODIGE PERSONEEL (PER CIRCUIT)	Om een circuit voor een grote groep bewoners te kunnen organiseren is minimaal volgend personeel nodig: • 2 verpleegkundigen of artsen (voor aflossing en medisch toezicht) • 1 administratief medewerker • 3 toezichters (2 voor wachtrij voor vaccinatie en 1 voor observatieruimte na vaccinatie) • 1 verantwoordelijke die het overzicht behoudt (niet medisch) Zorg ervoor dat al het personeel de juiste beschermingsmiddelen heeft. Opgelet: in tegenstelling tot wat eerder gecommuniceerd werd, zal het niet mogelijk zijn om vrijwilligers in te zetten om de vaccinaties te plaatsen en dit omwille van aansprakelijkheid na. Zij kunnen wel ingezet worden om te ondersteunen bij de voorbereiding (organisatie van de flow, afnemen van de vragenlijst voor het plaatsen van het vaccin etc.), maar dus niet voor het vaccin zetten zelf. Indien er hierdoor een probleem ontstaat, neem dan zeker contact op met uw regio (FHQ_Med_noord@fedasil.be).
RESERVES	Het zou kunnen dat er na het vaccineren van de bewoners een kleine overschot gaat zijn aan vaccins. - In Vlaanderen kan dit voorvallen wanneer bewoners van gedachten veranderen en het vaccin uiteindelijk weigeren. - In Wallonië en Brussel kan dit tot maximaal 5 gaan (omdat ongeopende flacons langer bewaard kunnen worden). Deze vaccins kunnen toegediend worden aan: • Bewoners die eerst hadden aangegeven geen vaccin te willen, maar uiteindelijk toch wensen gevaccineerd te worden. • Personeelsleden die een derde dosis wensen te krijgen en binnen de geldende criteria vallen (o.a. termijn na 2^e dosis) in functie van de geldende prioriteiten en op voorwaarde dat de medische dienst akkoord is om personeelsleden te vaccineren.

2.2. Scenario 2 - Bewoners begeven zich naar vaccinatiepunten

VACCINATIEPUNTEN	Bekijk via volgende websites waar het vaccinatiecentrum voorzien wordt dat gelinkt is aan het grondgebied van uw opvangcentrum. Opgelet: dit kan wijzigen, dus hou hiervoor lokale communicaties goed in de gaten.
VERVOER	Bekijk op welke manier bewoners het gemakkelijkst naar het toegewezen vaccinatiecentrum kunnen gaan (buslijn, routeplan). Zorg voor voldoende stock aan tickets (bus, trein) indien gebruik gemaakt moet worden van het openbaar vervoer

3. Informatie specifiek gericht aan medische diensten

3.1. Handleiding Covid-19 vaccinaties voor medische diensten

HANDLEIDING COVID-19 VACCINATIES VOOR MEDISCHE DIENSTEN

Deze handleiding is ontwikkeld voor het medisch personeel om hen zo goed mogelijk te informeren over de verschillende Covid-19 vaccins, de aandachtspunten, de bewaring en het toedienen.

We hopen hiermee een zo volledig mogelijk overzicht aan te bieden. Indien er toch informatie niet duidelijk is of ontbreekt, gelieve dit te melden aan FHQ_med_noord@fedasil.be of FHQ_med_sud@fedasil.be.

De informatie is gebaseerd op verschillende documenten die ontwikkeld werden door Zorg&Gezondheid Vlaanderen maar die ook toepasbaar zijn in de andere regio's¹.

➤ Algemene principes

Interval en dosis	Ieder merk vaccin (bv. Pfizer, Moderna,...) heeft een aantal vereiste dosissen en een interval (tijd tussen 2 dosissen), te respecteren voor een optimale werking van het vaccin. Het is hierdoor belangrijk om altijd het voorgeschreven aantal dosissen toe te dienen en de voorgeschreven tijd tussen de vaccins te respecteren.				
	Produce nt	Pfizer (Comirnaty)	Moderna	AstraZene ca	Janssen (Johnson& Johnson)

¹ Indien een specifieke maatregel gelinkt is aan een specifiek gewest zal dit vermeld worden.

			(Vaxzevria)	
	Aantal dosissen	2	2	2
	Interval tussen dosissen	21-42 dagen Strikt minimum 19 dagen	28-30 dagen Strikt minimum 26 dagen	8-12 weken met ± 5 dagen speling (dag 51-89) Strikt minimum 4 weken (dag 28)
<i>Wat als de tijd tussen de 2 vaccins niet gerespecteerd kan worden, bijvoorbeeld omwille van ziekte?</i> Vanuit medisch standpunt mag het interval tussen 2 dosissen niet ingekort worden. Het interval kan wel verlengd worden indien er géén andere optie is. Met andere woorden, het 'maximum' kan verplaatst worden indien nodig. Voor Vlaanderen: vergeet niet om de bestelling van vaccin aan te passen indien dit nog mogelijk is. <i>Kan er nog gewisseld worden van merk tijdens het vaccinatieschema?</i> Het vaccinatieschema is zo mogelijk af te ronden met hetzelfde merk voor het basisvaccinatieschema COVID-19-vaccins.				
Extra booster vaccin	Voor wie? Prioriteit 1: - Alle 65-plussers - Iedereen vanaf 12 jaar met verminderde immuniteit. Het gaat hierbij om de volgende aandoeningen: - Aangeboren afweerstoornissen - Chronische nierdialyse - Inflammatoire ziekten die behandeld worden met immunosuppressiva - Bloedkankers of andere kwaadaardige tumoren, die in actieve behandeling zijn of waren de voorbije 3 jaren - Pretransplant-, stamcel transplant- en orgaantransplant patiënten			

- HIV- patiënten waarvan het aantal CD4-cellen lager ligt dan 200 mm³ bloed

Prioriteit 2:

- Personen die niet behoren tot de vorige doelgroep en die het Janssen vaccin kregen

Prioriteit 3:

- Iedereen vanaf 18 jaar in functie van de leeftijd (van oud naar jong) en het interval sinds het laatste Covid vaccin

Welk vaccin?

- Een extra booster zal altijd met een mRNA vaccin (Moderna of Pfizer) gegeven worden, onafhankelijk van het al gegeven vaccin
Bij Pfizer wordt een volledige dosis gegeven. Bij Moderna wordt slechts een halve dosis gegeven (50 microgram)

Interval tussen deze booster en de al gegeven dosissen?

- Minimum 2 maand na de enige prik van het Janssen vaccin
- Minimum 4 maanden na de tweede prik van het AstraZeneca vaccin
- Minimum ~~6 maanden~~ 4 maanden na de tweede prik van het Pfizer of Moderna vaccin

Timing?

- Vanaf midden december mag iedereen (prioriteit 3) een 3^e prik krijgen in functie van de leeftijd en de timing van het laatste vaccin.

Hoe?

- Vaccinatie kan ingepland worden in het opvangcentrum. Elk vaccin wordt opnieuw geregistreerd in vaccinet.
- Er kan contact opgenomen worden met het lokaal vaccinatiecentrum om bewoners daar te laten vaccineren.
- Sommige bewoners zullen opgeroepen worden om zich te laten vaccineren in het vaccinatiecentrum
- Dialyse patiënten worden in principe gevaccineerd in het dialysecentrum
- Motiveer zoveel mogelijk risicopersonen om zich zeker een derde keer te laten vaccineren

Voorwaarden om het vaccinatielokaal te mogen betreden (bewoners en personeel)	1. Mondmasker dragen (indien een persoon zich aanmeldt met een vuil of kapot masker moet een nieuw masker aangeboden worden) 2. Personen die zich ziek voelen kunnen vaccinatielokalen niet betreden 3. Temperatuur lager dan 38°C. • Bij 38°C wordt de persoon apart geplaatst en na 5 minuten wordt de temperatuur opnieuw gemeten. Zo er geen lokaal in de nabijheid beschikbaar is, kan de persoon buiten op een stoel gezet worden op 2 m afstand van andere bewoners en collega's. • Temperatuur hoger dan 38°C: Advies arts vragen Praktisch: • Voorzie voldoende mondmaskers uit de stock aan het vaccinatiepunt • Voorzie een voorhoofdstermometer
Wie mag gevaccineerd worden?	In principe mag elke persoon van 5 jaar en ouder gevaccineerd worden. Iedereen die geen 5 is op de dag van vaccinatie, kan niet gevaccineerd worden. Wanneer er toch twijfel is, zie verderop bij contra-indicaties voor vaccinatie of win het advies van een arts in. Nu er meer gegevens zijn over de veiligheid van het Covid vaccin, mag het Covid vaccin samen of kort voor of na andere vaccins toegediend worden. Praktisch: wanneer er meerdere vaccins in één bezoek worden toegediend wordt iedere dosis toegediend op een andere inspuitingsplaats. Voor tieners en volwassenen mag de deltoidspier gebruikt worden voor meer dan één intramusculaire inspuiting, maar op verschillende plaatsen in de spier. Laat tussen de inspuitingen liefst 2,5 cm of meer ruimte. Dien vaccins die een grotere kans hebben op een lokale reactie bij voorkeur toe in verschillende lichaamsdelen.
Wie mag er NIET gevaccineerd worden?	Zie 'Contra-indicaties voor vaccinatie'. Indien twijfel voor vaccinatie omwille van een medische aandoening of bij melding van allergie, contacteer de arts. Indien de arts niet bereikbaar is of de bewoner een consultatie wenst, stel je vaccinatie uit.

	Voor sommige Covid-19 vaccins gelden specifieke afspraken rond het toedienen bij een bepaalde leeftijdsgroep (bv. niet jonger dan 40 jaar). Dit wordt vermeld op de individuele vaccinfiche. Praktisch: • <i>Plan risicobewoners of bewoners met een gekende allergie in voor een consultatie bij de arts in de 14 dagen voorafgaand aan de vaccinatie</i>
➤ Mogelijke bijwerkingen bij covid-19 vaccins	
Meest voorkomende bijwerkingen	De meeste bijwerkingen zijn binnen 1 à 2 dagen verdwenen. In geval van pijn of koorts, kan paracetamol worden ingenomen. De volgende klachten komen vaak voor • matige pijn op de injectieplaats (meestal zonder roodheid en zwelling) • vermoeidheid • hoofdpijn • spierpijn • rillingen • gewrichtspijn • koorts Als de milde bijwerkingen langer dan 48 tot 72 uur aanhouden is het aanbevolen dat de bewoner doorverwezen wordt naar de huisarts. Praktisch: • <i>voorzie voldoende paracetamol aan het onthaal</i> • <i>informeer bewoners dat paracetamol kan opgehaald worden aan het onthaal</i>
Anafylactische reacties	Anafylactische reacties zijn uitermate zeldzaam. <u>Symptomen van anafylaxie kunnen zijn:</u> stridor, bronchospasme, shock (rode, klamme en warme huid, met name aan de extremiteiten, rillerig, snelle en zwakke pols, lage bloeddruk), angio-oedeem, zwelling neusslijmvlies, jeukend gevoel in de mond, met name verhemelte en tong (later hele lichaam), urticaria, jeuk/erytheem, mictie en/of defecatie drang, misselijkheid/buikpijn/braken.

	In geval van afwezige of falende ademhaling en/of circulatie moet met spoed de ambulance ingeschakeld worden (met MUG-assistentie) en moet gestart worden met reanimatie via mondneusmasker en ballon. Zie ook verder “Anafylactische shock”.
Bloedklonters	Er zijn meldingen van zeer zeldzame nevenwerkingen zoals een verlaging van de bloedplaatjes met ernstige trombose/bloedklonters tot 14 dagen na de toediening (bv. voor AstraZenaca 100 gekende gevallen op 25 miljoen vaccinaties (= 0.0004%)). Er wordt momenteel wetenschappelijk onderzoek gedaan naar de oorzaak en hoe deze nevenwerking te vermijden in de toekomst. Indien er in het centrum een vaccin wordt gebruikt waarbij een licht verhoogd risico van bloedklonters bestaat, kan volgende informatie gedeeld worden met bezorgde bewoners. • Er zijn zeer zeldzame gevallen gemeld van bloedklonters die gepaard gingen met een laag gehalte aan bloedplaatjes (cellen die bloed helpen te stollen) na vaccinatie. De gevallen waren bijna allemaal gemeld bij vrouwen jonger dan 60 jaar. • Omdat COVID-19 zo ernstig kan zijn en zo wijdverspreid is, wegen de voordelen van het vaccin voor de preventie van COVID-19 op tegen de mogelijke risico's. • De kans dat dit voorkomt is erg laag, maar u bent best op de hoogte van de symptomen, zodat u snel medische hulp kunt krijgen om te helpen bij herstel en om complicaties te voorkomen. • Als u één van de volgende symptomen krijgt nadat u het COVID-19-vaccin kreeg en dit tot 14 dagen na uw vaccinatie, neem dan onmiddellijk contact op met uw arts en vermeldt uw recente vaccinatie: ○ Kortademigheid ○ Pijn ter hoogte van borst ○ Aanhoudende buikpijn ○ Zwelling van een been ○ Hevige of verergering van hoofdpijn of wazig zien na vaccinatie ○ Kleine rode of plekken, niet enkel bij de injectieplaats.

Registratie van bijwerkingen	Indien een bijwerking (vb. anafylactische shock) wordt gemeld of opgemerkt dan moet deze geregistreerd worden in Vaccinnet en vermeld worden aan de huisarts.
➤ Registratie van een vaccin	
Registratie in Vaccinnet	Elk vaccin dat toegediend wordt moet geregistreerd worden in Vaccinnet (https://www.vaccinnet.be/Vaccinnet/welkom.do). Dit moet binnen de 3 werkdagen na het toedienen van de vaccins gebeurd zijn. De vaccinatie wordt ook geregistreerd in het medisch dossier van de bewoner. NMBV's die meerderjarig verklaard zijn op het moment van de 1^e vaccinatie worden pas geregistreerd in Vaccinnet op het moment dat hun nieuwe nationaal nummer gekend is. Dit kan dus later ingevuld worden. Het is belangrijk dit niet te vergeten. Voor bewoners die geen nationaal nummer hebben op de dag van de vaccinatie, moet een Bis nummer gecreëerd worden. Dit kan op voorhand gebeuren door de arts. Voor personen die een vaccin weigeren wordt een melding gedaan in het Elektronisch Medisch Dossier (EMD). Praktisch: <i>Check tijdig of iedereen een nationaal nummer heeft. Zo niet, creëert u een Bis nummer. Het bis nummer is een uniek nummer en moet goed bijgehouden worden.</i>
➤ Bestellen van een vaccin	
Vlaanderen	Gelieve contact te nemen met het vaccinatiecentrum en met hen een datum van de vaccinatie in te plannen. 24 tot 48 u voor het ophalen van de vaccins, geeft u het exacte aantal door aan het vaccinatiecentrum. U spreekt dit best met de verantwoordelijke van het vaccinatiecentrum af. Een collectief voorschrift voor de vaccins wordt opgemaakt door de verantwoordelijke arts en wordt meegenomen bij het ophalen van de vaccins. Praktisch: Zodra gekend, geeft u de datum van vaccinatie(s) door aan fhq_med_noord@fedasil.be

Wallonië	Gelieve FHQ_med_sud@fedasil.be te informeren indien u nog bijkomende vaccins wenst te bestellen.
Brussel	Gelieve de medische dienst van uw regio te informeren indien u nog extra vaccins wenst te bestellen.
➤ Bewaren van een vaccin	
Koude keten	Zoals bij elk vaccin is het belangrijk het Covid-19-vaccin op een correcte manier te bewaren en de koude keten niet onnodig te onderbreken. Om een duidelijk en globaal beeld te verwerven over de koude keten en om misverstanden te vermijden is het verplicht 1 persoon aan te duiden die verantwoordelijk zal zijn voor de ontvangst, opslag en verwerking van de vaccins die besteld werden voor het centrum. In Vlaanderen moeten de vaccins opgehaald worden in het vaccinatiecentrum. Dit moet steeds gebeuren door een medisch geschoold persoon. Dit is een gedeelde taak met een tweede persoon van de medische dienst die als ondersteuning functioneert en met de (adjunct) directeur van het centrum. Een nauwe samenwerking met andere diensten, zoals vb. de logistieke dienst, zal vereist zijn. Verderop worden de verwachte taken van de verantwoordelijke verpleegkundige in detail uitgeschreven.
Koelkasten	Elk centrum kreeg de mogelijkheid om een medische frigo te bestellen die voldoet aan de vereisten om vaccins (flacon of reeds klaar gemaakt) in te bewaren. Het gebruik van de koelkast moet aan volgende vereisten voldoen: • Zorg ervoor dat de koelkast in het vaccinatielokaal staat (of dichtbij) en dat het lokaal afgesloten kan worden. • Is rechtstreeks aangesloten zijn op het netwerk (gebruik van verlengkabels is verboden). • Een papier met de boodschap 'Stekker niet uittrekken aub!' is zichtbaar aanwezig.

	• Reinig de koelkast volledig. • De achterzijde dient vrij te zijn van ijsvorming en condensatievocht dient voldoende afgevoerd te worden. • Doe een eerste testmeting van 24u na installatie van de koelkast om er zeker van te zijn de geleverde koelkast goed werkt. • Sluit 48 uur vóór de levering van de vaccins de koelkast aan en start 24 uur vóór de levering met de temperatuurmeting (ingebouwd of met thermometer). Meet de temperatuur gedurende 24u op verschillende plaatsen in de koelkast. Op elke plaats moet een temperatuur tussen 2° en 8° gemeten worden • Er is een controleblad aanwezig die vaccinnaam, lotnummer, datum, uur, temperatuur en paragraaf van persoon die controleert vermeld. De meting wordt minimum 2 keer per dag gedaan op verschillende plaatsen in de koelkast en per plaats gedurende 1 minuut. • Bij vermoeden van onregelmatige temperatuur in de koelkast wordt frequenter meten aangewezen. Indien een defect aan de koelkast moet dit direct vermeld worden aan de centrumdirecteur en de verpleegkundig coördinator van de regio. • Is enkel voorzien om vaccins te bewaren (andere medicijnen of medische producten moeten in een andere frigo bewaard worden tijdens de Covid vaccinatie campagne) • Wees steeds alert dat de deur van de koelkast goed gesloten is!
Medische transporttassen	Vanuit de hoofdzetel werd er ook voor elk federaal centrum een koelbox besteld om vaccins tijdelijk in te bewaren gedurende het transport. De medische transporttassen (verder vernoemd als koelboxen) (Type: https://www.jongeuropa.nl/en/shop/medical-transport-bags/medical-vaccine-carrier/) worden voorzien om de koude keten van het vaccin niet te onderbreken. Het gebruik van de koelbox moet aan volgende vereisten voldoen: • Reinig de koelbox voor gebruik. • Koelelementen moeten minimum 24u voor gebruik ingevroren worden.

- Controleer of er geen schade (scheurtjes, defecte rits of ritssluiting, ...) aanwezig is. Indien schade, meld dit aan de centrumdirecteur en de verpleegkundig coördinator van de regio.
 - Schrijf met geen enkel schrijfmateriaal op de zakken maar gebruik het voorziene zakje aan de voorzijde om de zak te benoemen.
 - Deponeer geen enkel ander materiaal dan vaccins in de koelbox (ook geen papieren lijst) Gebruik hiervoor eventueel plastic vak aan de zijkant om bv. een vaccinatielijst in op te bergen.
 - Koelbox is in beheer en eigendom van de medische dienst (ook na de vaccinatiecampagne Covid-19) en kan gebruikt worden bij andere vaccinatiedagen of indien nodig bij transport van medische stalen of medicijnen. Let op. Nooit andere producten bewaren samen met vaccins.
 - Wanneer koelbox niet wordt gebruikt (lange of korte termijn) worden de koelelementen in de diepvries bewaard.
 - Respecteer de koeltijd van maximaal 6 uur. Nadien is de koelbox niet meer bruikbaar tot de koelelementen terug zijn bevroren.
 - Noteer altijd op welk tijdstip (datum + uur + minuten) de vaccins in de koelbox geplaatst zijn. Dit papier wordt bewaard in plastic vak van de koelbox.
 - Stapel reeds voorbereide vaccins niet hoger dan 3 lagen.
 - Meng nooit vaccins die nog in de koelbox aanwezig zijn met een nieuwe lading vaccins uit de koelkast.
 - Meng nooit vaccins in de koelbox die een ander lotnummer hebben.
 - Sluit altijd de rits wanneer er vaccins aanwezig zijn in de koelbox.
 - Plaats de koelbox nooit in de zon (bv achter raam) of op plaatsen waar warmte gecreëerd wordt (bv op een koelkast).
 - De koelbox is bedoeld om vaccins te transporteren van:
 - Diepvries naar koelkast
 - Koelkast (bv in vaccinatiecentrum) naar koelkast (bv in centrum)
 - Koelkast naar vaccinatielokaal (indien koelkast ver verwijderd is van vaccinatielokaal en/of bij (kamer)temperaturen hoger dan 30°C)
- Let op! Gebruik de koelbox nooit als een volwaardig koelsysteem maar als een overgangsinstrument.

	Vaccins moeten bij aankomst zo snel mogelijk in de koelkast geplaatst worden. • Vermijd tijdens het transport schokken.
Nierbekkens	Vaccins die reeds klaar gemaakt zijn om te vaccineren worden minimum een kwartier voor toediening uit de koelkast gehaald. Deze vaccins mogen maximum 60 minuten buiten de koelkast bewaard worden. De bewaring kan gebeuren in een nierbekken. Let op! ✓ Haal nooit een te groot aantal vaccins tegelijk uit de koelkast en stapel de vaccins niet in het nierbekken om geen druk op onderste vaccins uit te oefenen en de temperatuursverhoging te versnellen. ✓ Vermijd schokken en vaak verplaatsen van nierbekken. Praktisch: <i>De verantwoordelijke van de koude keten is verantwoordelijk voor het respect van de koude keten op elk moment van de vaccinatiecampagne. Indien er een breuk is in de koude keten, wordt dit onmiddellijk gemeld aan de vaccinatieverantwoordelijke en wordt de vaccinatie onmiddellijk gestopt om de situatie te evalueren</i>
Bewaren van flacons in bevroren toestand	De opvangcentra gaan nooit bevroren flacons moeten bewaren. Bij aankomst in opvangcentrum bevinden deze zich reeds in een ontdooide toestand.
Bewaren van flacons in niet-bevroren toestand (Wallonië)	De niet geopende flacons moeten in de koelkast bewaard worden tussen +2°C en +8°C. Voor Pfizer is er de bewaartijd in de koelkast beperkt tot maximum 31 dagen. Alle andere vaccins kunnen langdurig in de koelkast bewaard worden zolang ze niet geprepareerd zijn. Flacons die niet tijdig zijn opgebruikt moeten vernietigd worden. Aantal verwijderde flacons wordt genoteerd + naam en lotnummer. Geef deze informatie door aan de verpleegkundig coördinator van de regio. Vries nooit zelf vaccins in ((ontdooide) flacon of reeds geprepareerd).
Reeds geprepareerde vaccins (Vlaanderen)	Dit is afhankelijk van het soort vaccin. De tijd tussen klaarmaken en toedienen varieert tussen de maximum 3 uur en maximum 6 uur.

	Hoeveel de bewaartijd na preparatie is voor het vaccin zal vermeld staan op de specifieke fiche met informatie over het betreffende vaccin.
Bewaren van vaccins buiten de koude keten	Bewaartijd van de flacons buiten de koude keten (bv tijdens prepareren van de vaccins voor direct gebruik) is afhankelijk van het soort vaccin. De duur van bewaring buiten koude keten staat vermeld op de specifieke fiche met informatie over het betreffende vaccin. De kamertemperatuur mag 30° niet overschrijden. Bewaren van reeds geprepareerde vaccins buiten de koude keten wordt zo kort mogelijk gehouden met een minimum van 15 minuten voor toediening en maximum van 60 minuten na verlaten koude keten. Bereken hoeveel vaccins je ongeveer nodig zal hebben gedurende een periode van 45 minuten en haal enkel dit aantal 15 minuten voor start uit de koelkast of koelbox. Overleg hierover nog met het vaccinatiecentrum.
Melding van onbewuste onderbreking koude keten	Temperatuurafwijkingen tijdens de bewaring in het opvangcentrum kunnen een impact hebben op de werking van de vaccins. Koude keten incidenten moeten gemeld worden aan de verpleegkundig coördinator om te controleren of de vaccins nog gebruikt kunnen worden. Stuur een email naar FHQ_med_noord@fedasil.be met volgende gegevens en neem <u>nadien</u> onmiddellijk telefonisch contact op met de verpleegkundig coördinator van de regio. Licht ook de centrumdirecteur hierover in. Gegevens die vermeld moeten zijn in de email: • Gegevens centrum • Welk vaccin • Lotnummer • Aantal vials (flacons) of reeds geprepareerde vaccins • Oorzaak van het incident • Sinds hoe lang is koude keten (waarschijnlijk) onderbroken? • Wat is de temperatuur in koelkast bij ontdekking probleem? Plaats de vaccins apart in de koelkast. Markeer deze vaccins duidelijk en gebruik deze niet zolang u geen definitief advies hierover ontvangt.

➤ Administratieve en logistieke voorbereidingen

Om ervoor te zorgen dat de vaccinatie-dag veilig en vlot loopt is het belangrijk een goede voorbereiding te treffen. In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan welke materialen er aanwezig moeten zijn en welke administratieve taken uitgevoerd moeten zijn.

Om dit alles goed te laten verlopen is het belangrijk 1 verantwoordelijke verpleegkundige binnen de dienst aan te duiden die alles gaat coördineren. Daarnaast is een tweede persoon nodig (kan ook administratief kracht zijn) die de verantwoordelijke verpleegkundige gaat ondersteunen waar nodig.

Taken verantwoordelijke verpleegkundige

De verantwoordelijke verpleegkundige zorgt ervoor dat volgende zaken zijn uitgevoerd. Deze taken kunnen ook binnen het team verdeeld worden.

- Controle op de uitvoering van de administratieve taken (zie Administratieve voorbereidingen)
- Overleg met de vaccinatie verantwoordelijke (niet medisch) ivm de uitvoering van de logistieke voorbereidingen (zie Logistieke voorbereidingen)
- Beheer en opvolging van de noodtrousses (zie verder). Dit houdt ook in dat het vaccinatieprotocol aanwezig en gekend is.
- Beheer van de bestelling (afpraak rond voorschriften met arts indien vereist) en geleverde vaccins
- Controle van de temperatuur in de koelkast en koelementen beheren (zie “bewaren”). De koude keten verantwoordelijke geeft regelmatig feedback.
- In ontvangst nemen of ophalen van de vaccins in samenspraak met de centrumverantwoordelijke. Duid een back-up persoon aan voor het geval de verantwoordelijke verpleegkundige of de centrumverantwoordelijke de vaccins niet in ontvangst kan nemen. Het ophalen van de vaccins mag gedelegeerd worden aan een ander medisch personeelslid.
- De goede bewaring en verplaatsingen van de vaccins in het opvangcentrum met respect voor de koude keten.
- Het aseptisch verdunnen van de vaccins (indien nodig).
- Het klaarmaken en vrijgeven van de injectiespuiten (indien nodig).
- Het registreren en melden van eventuele non-conformiteiten
- De goede communicatie bij veranderen van lotnummer: de vaccinator beschikt steeds over het juiste lotnummer (en/of barcode ervan)

	• Bewaking van de toepassing van de standaard procedures rond vaccineren (Standaard kennis voor verpleegkundigen) • Beheer van een eventueel prikaccident. Zorg dat de procedure aanwezig is in het vaccinatielokaal. • Registratie in Vaccinnet
Administratieve voorbereidingen	Deze lijsten maakt u best op in Excel zodat zij als basis kunnen dienen voor de registratie in Vaccinnet. Deze lijsten bevatten minstens volgende gegevens: • Naam + voornaam • Geboortedatum (DDMMYYYY) • Rijksregisternummer (of bis-nummer) • Postcode domicilieadres • Eventuele te verwachten problemen (bv. agressie, angst, verwardheid,...) • Wenst een vaccin? (JA/NEEN) • Datum vaccinatie 1st dosis • Lotnummer 1st dosis • Naam vaccinator 1e dosis • Bijwerkingen na 1st dosis en welke • Registratie vaccinnet 1^e dosis • Datum vaccinatie 2de dosis • Lotnummer 2de dosis • Naam vaccinator 2de dosis • Bijwerkingen na 2de dosis en welke • Registratie vaccinnet 2de dosis De informatie voor de 2de dosis moet enkel voorzien worden indien er niet met het Janssen vaccin kan gevaccineerd worden.
Anamnese vragenlijst	De Anamnese vragenlijst moet bij elke persoon die zich wilt laten vaccineren overlopen worden. Zorg en Gezondheid heeft die ontwikkeld in verschillende talen. Zie bv. hier in het Frans: https://www.laatjevaccineren.be/sites/default/files/atoms/files/Folder%20Traject%20vaccinatiecentrum-anamnese_A4%20-%20Frans%20-%20update%20april.pdf (tweede pagina) Of andere talen: https://www.laatjevaccineren.be/vertalingen-campagnematerialen-covid-19-vaccinatie (Folder: je traject door het vaccinatiecentrum - Vragenlijst gezondheid). De anamnese vragenlijst moet niet per definitie door een medisch geschoold personeelslid worden afgenomen. Het is

	wel belangrijk dat bij twijfel (bv. bepaalde allergie) een verpleegkundige of arts geraadpleegd wordt. Hij/zij kan dan inschatten wat het verdere verloop kan zijn of kan contact opnemen met de huisarts. Elke bewoner ontvangt op het moment van de registratie zijn vaccinatiekaartje. Deze worden geleverd samen met de vaccins.
Materiaal om te vaccineren	Het werkvlak waarop de vaccins geprepareerd worden voldoet aan de standaard hygiënische voorwaarden. Het prepareren van de vaccins moet onder toezicht van een arts gebeuren (of een apotheker). In Wallonië zal het nodige materiaal meegegeven worden met de vaccins. Enkel alcoholswaps om de flacons te ontsmetten moeten door het opvangcentrum voorzien worden. Volgend materiaal moet voldoende aanwezig zijn: • Gele naaldcontainers • Medische afvalzakken/bakken • Gewone afvalzakken voor niet medisch afval • Ontsmettingsalcohol om tafel te ontsmetten • Ontsmettende alcoholoplossing om handen te ontsmetten • Chirurgische maskers • Nierbekken om de geprepareerde vaccins in te verzamelen • Medische koelbox om vaccins naar frigo te brengen indien dit niet in hetzelfde lokaal is. • Pleistertjes om aan te brengen op de injectieplaats
Materiaal nodig tijdens het vaccineren	Volgend materiaal moet aanwezig zijn per vaccinator: • 1 grote of 2 kleine naaldcontainers (+ extra reserve zo nodig) • Medische afvalzak • Vuilnisbak voor niet medisch afval • Ontsmettingsalcohol om de tafel te ontsmetten • Ontsmettende alcoholoplossing om handen te ontsmetten • Minimaal chirurgisch masker, FFP2 wordt aangeraden • Nierbekken om vaccin in te bewaren • Niet steriele deppers om na te drukken (indien nodig)

	• Ronde pleisters om prikplaats af te dekken (indien nodig) • Nood-kit (zie verder) + bloeddrukmeter, stethoscoop en glucosemeter. • Schrijfmateriaal • Lotnummer wordt op vaccinatiekaartje geschreven door de vaccinator of gekleefd indien klevertjes geleverd zijn.
Personeel	Zorg dat er steeds één of twee verpleegkundigen beschikbaar zijn om te vaccineren. Een derde persoon kan beheer van de vaccins op zich nemen en materiaal voorzien indien nodig. Circulatie onder medisch personeel is mogelijk. Zorg ervoor dat er vóór de aanvang van de vaccinatie dag een duidelijk taakverdeling is opgemaakt door de verantwoordelijke verpleegkundige en er voldoende medisch personeel aanwezig is zodat de stroom van personen die zich willen laten vaccineren niet stopt. Indien je hulp nodig hebt van de regio's of vanuit de mobiele teams van de vaccinatiecentra dient dit zo snel mogelijk aangegeven te worden. Indien een medische personeelslid afwezig is owv ziekte op het moment van de vaccinatie, geef dit dan zo snel mogelijk door aan de regio's. Een arts is verplicht aanwezig tijdens het vaccineren van de bewoners en zeker tijdens het vaccineren van de risicogroep. Contacteer tijdig je centrumarts om afspraken te maken. In Wallonië moet een arts aanwezig zijn tijdens het klaarmaken van de vaccins (supervisie). De arts kan uitzonderlijk betaald worden aan het tarief van 100 euro/uur gedurende de Covid vaccinatie en dit maximum voor 1 arts gelijktijdig (indien er een arts in loondienst is, wordt er geen extra arts vergoed). Dit wordt ingevuld op de verzamelstatus met melding vaccinatie Covid. Het is niet toegestaan dat vrijwilligers met medische achtergrond verpleegkundige handelingen zoals vaccins prepareren of plaatsen uitvoeren. Zij kunnen wel ingezet worden om de Anamnese vragenlijsten af te nemen of om niet medische handelingen uit te voeren zoals controle houden in de wachtzaal na toediening vaccinatie.
Medische noodkit	De Medische nood-kit moet nagekeken worden op vervallen en/of ontbrekende producten.

	De Medische nood-kit moet volgend materiaal bevatten: • Epinefrine ○ Epipen: Buiten koelkast bewaren op een droge en donkere plaats, 18 maanden houdbaarheid. ➤ Voor volwassenen > 30kg: Epipen injectiepen 0.3mg/0.3ml I.M. : 2stuks ➤ Indien vaccinatie van kinderen: voor kinderen of jongeren van 15-30 kg: epipen junior 150 microgram/dosis I.M: 1 stuk ○ Of Adrenaline: 2 ampullen 1mg/1ml (1/1000) I.M.: bewaren in koelkast tussen 2° en 8°C • Methylprednisolon (Solu-Medrol) ampullen 125mg/2ml (I.M. – I.V.) (bij voorkeur zonder conserveermiddel) • 2 steriel verpakte spuitjes van 1ml + 2 steriel verpakte injectienaalden van 25mm lang • Stroomdiagram van Anafylaxie na vaccinatie in bijlage • Zuurstof moet niet voorzien worden door het opvangcentrum. Sommige huisartsen hebben dit zelf bij en vandaar dat het ook vermeld blijft in het stroomdiagram. Indien er geen zuurstof aanwezig is de dag van vaccinatie, is dit geen probleem. U volgt wel alle andere stappen. • Materiaal voor het plaatsen van een infuus is enkel aangewezen indien de arts of verpleegkundige voldoende geoefend is om dit te plaatsen. Bij twijfel, is het beter om niet te prikken, maar te wachten op de MUG. Het is dus niet verplicht om het nodige materiaal te voorzien.
➤ Contra-indicaties voor vaccinatie	
Absolute contra-indicatie	In deze gevallen mag de persoon NIET gevaccineerd worden: • aangetoonde ernstige allergie voor een van de bestanddelen van het vaccin • aangetoonde ernstige allergische reactie na een eerdere toediening van hetzelfde vaccin (ook na de eerste dosis) • binnen de 14 dagen na een positieve Covid test zonder symptomen of 14 dagen na het einde van de Covid symptomen bij ziekte • tijdens een Covid quarantaine
Relatieve contra-indicatie	Bij relatieve contra-indicaties moet overwogen worden waar het grootste risico ligt, bij de vaccinatie of bij de door deze

	vaccinatie te voorkomen ziekte. Een advies van de arts of verpleegkundige wordt dus gevraagd in volgende situaties: • vanaf 38 graden koorts (zie hogerop) • Behandeling met monoklonale antistoffen tegen Covid-19; vaccinatie mogelijk 2- 3 maand na de toediening • bloed- en plasmaproducten • anesthesie: geen interval tussen de ingreep/anesthesie en vaccinatie; na de vaccinatie wordt geadviseerd om 48 u te wachten vooraleer een ingreep uit te voeren • epilepsie • ernstige immuunstoornissen en hiv • stollingsstoornissen en antistollingsmedicatie • okselklierverwijdering Volgens de laatste richtlijnen van de Hoge Gezondheidsraad is vaccinatie van zwangeren prioritair aanbevolen, zo mogelijk voor de aanvang van het 3^e trimester. Indien vaccinatie niet prioritair uitgevoerd is, mag natuurlijk ook gevaccineerd worden tijdens het 3^e trimester. Borstvoeding is ook geen contra-indicatie voor vaccinatie.
GEEN contra-indicatie: tuberculinetest	Over het effect van COVID-19-vaccins op de resultaten van de tuberculinehuidtest (THT, test voor opsporing tuberculose) adviseren het European Centre for Disease Prevention and Control en nationale vaccinexperts dat de beschikbare COVID-19-vaccins niet als levende virusvaccins worden beschouwd. Er is dus geen wachttijd nodig tussen vaccinatie en THT.
➤ Toediening van een vaccin	
	Eerst en vooral moet nog eens vermeld worden dat het Covid-19 vaccin geen verplicht vaccin is maar wel sterk aangeraden wordt. Sedert 9 april 2016 is het klaarmaken en toedienen van vaccins een verpleegkundige b2-handeling, of dus een technisch verpleegkundige verstrekking die door een verpleegkundige kan uitgevoerd worden doch waarvoor een voorschrift van de arts noodzakelijk is. Het voorschrift van de arts kan mondeling, schriftelijk of via een stand order.
Medische handeling	Alle corona-vaccins zijn intramusculaire inspuitingen. Het toedienen van een intramusculaire inspuiting behoort tot de basishandelingen van een verpleegkundige en dient gekend te zijn. De belangrijkste punten zijn:

	• Wanneer vaccinatie in de bovenarm niet mogelijk is, kan vaccinatie in de anterolaterale kant van het bovenbeen (m. Vastus lateralis) een alternatief zijn. • Ontsmetten van de injectieplaats is niet noodzakelijk. • Intramusculaire inspuiting: trek de huid strak tussen duim en wijsvinger en met ander hand de naald loodrecht inbrengen. • Aspiratie na injectie is niet noodzakelijk. • Correct weggooien van lege spuit: naald wordt d.m.v. de uitsparingen van de naaldcontainers veilig verwijderd. Enkel naalden horen thuis in de naaldcontainer, de spuit wordt gedeponeerd bij het niet-risicohoudend medisch afval. ✓ Wanneer gewerkt wordt met zero dead volume spuiten kan de naald niet ontkoppeld worden. Gooi in dit geval de gehele spuit in de naaldcontainer • Uitgeprinte versie Procedure Fedasil voor prikaccident is aanwezig.
Specifieke aandachtspunten bij covid-19 vaccins	Er zijn ook enkele specifieke aandachtspunten bij een Covid-19 vaccin. Deze zijn: • Laat geen opgetrokken spuiten onbewaakt achter om gevaar op diefstal te beperken. • De vaccin-spuiten mogen niet geschud worden! De vaccins worden onstabiel eens geschud. • Alle vaccins moeten beschermd worden van sterk zonlicht en mogen niet in de zon geplaatst worden. Bij te veel zonlicht kan er een omgekeerd nierbekken over geplaatst worden. • De hoeveelheid in de spuit moet gecontroleerd worden: ○ AstraZeneca (Vaxzevria): 0,5 ml ○ Pfizer (Comirnaty): 0,3 ml / 0,1 ml bij kinderen ○ Moderna: 0,5 ml (halve dosis indien het over een herhalingsprik gaat) ○ Janssen: 0,5 ml • Hygiëne ○ Tijdens een COVID-19-epidemie is het belangrijk dat de vaccinator een goede handhygiëne uitvoert. Handontsmetting gebeurt vóór én na contact met de te vaccineren persoon, handschoenen enkel dragen bij wonden, geen ringen of polshorloges dragen, geen nagellak of valse nagels...

	○ Alle medewerkers dragen een chirurgisch mondneusmasker en bewaren zoveel mogelijk afstand ten opzichte van mekaar en de personen die gevaccineerd worden. De vaccinatoren dragen een chirurgisch masker of FFP2. ○ Een gezichtsscherm kan maar moet niet.
Na de vaccinatie	Het is belangrijk om de gevaccineerde personen gedurende 15 min te observeren na toediening van het vaccin. Uitzonderlijk kan een arts of verpleegkundige vragen dat iemand 30 min blijft zitten. Zorg dat er voldoende stoelen op afstand van elkaar staan om iedereen 15 min te laten wachten. Zorg dat gevaccineerde en te vaccineren personen een duidelijk afgescheiden circuit volgen en er geen verwarring mogelijk is. Een personeelslid zorgt dat alles rustig verloopt.
➤ Optreden van een reactie na toediening van een vaccin	
Lichte tot matige reactie	= Traag progressief oedeem, jeuk, urticaria en beperkt tot 1 symptoom ○ Informeer arts, bewoner moet naar afzonderlijk lokaal of medische dienst gebracht worden. Zorg dat je op voorhand bepaalt, waar de persoon naartoe gebracht moet worden. ○ Eénmaal in dit lokaal: controleer vitale functies en bloeddruk. ○ Stel gerust en observeer gedurende 30 tot 60 minuten. ○ Dien antihistaminicum per os toe (ceterizine).
Ernstige reactie	= bronchospasme, hypotensie, oedeem ○ Informeer arts, bewoner moet naar afzonderlijk lokaal of medische dienst gebracht worden. ○ Volg stroomdiagram (zie bijlage), bel 112, vraag MUG. ○ Controleer vitale functies en bloeddruk ○ Plaats in veiligheidshouding (liggend/halfzittend bij dyspnoe) ○ Dien antihistaminicum per os toe ○ Dien adrenaline 0,3 à 0,5 ml IM of diep SC toe.
Cardiovasculaire shock of zeer ernstige dyspnoe	○ Informeer arts, bewoner moet naar afzonderlijk lokaal of medische dienst gebracht worden.

	○ Volg stroomdiagram Anafylxie (zie bijlage), bel 112, vraag mug. ○ Controleer vitale functies en bloeddruk. ○ Plaats in veiligheidshouding (liggend/halfzittend bij dyspnoe). ○ Dien adrenaline 0,3 tot 0,5 ml IM of diep SC toe. ○ Ondersteun vitale functies; start reanimatie indien vereist. ○ Beademing in corona-tijden moet met een ballon! ○ Herhaal toediening adrenaline 0,3 tot 0,5 ml IM of diep SC indien nodig in afwachting van het MUG. ○ (Best IV-toediening van adrenaline laten voor MUG)
Anafylactische shock	○ Beoordeel de toestand van de patiënt: controleer de vitale parameters (bewustzijn, P, AH, BD, SatO2 indien beschikbaar) ○ Bel 112 met vermelding van de toestand van de patiënt. Vraag om bijstand door MUG ○ Bij adem- en/of hartstilstand: start CPR ○ Bij bewusteloosheid: zorg voor stabiele zijligging ○ Indien afgesproken met de voorschrijvende arts: dien medicatie toe ○ Plaats een intraveneuze katheter (> 18 G) in een grote perifere ader (bv. elleboog) en breng een waakinfuus (fysiologische zoutoplossing) aan indien je als verpleegkundige hiermee voldoende ervaring hebt en het bij de hand hebt. Indien je geen ervaring hebt met de procedure, hou je de mogelijke prikplaatsen beter vrij voor de MUG. Voorzie het materiaal voor infuus enkel indien je dit vlot kan gebruiken. Vaak heeft een huisarts dit ook bij. ○ Het toedienen van medicatie gebeurt steeds op voorschrift van de arts. Hier is het aangewezen dat de arts dit doet in een staand order.
Gebruik van de epipen	1 Form FIST around EpiPen® and PULL OFF BLUE SAFETY RELEASE 2 Place orange end HARD into outer thigh so it 'CLICKS' and HOLD for 10 seconds. www.youtube.com/watch?v=zNOcpuFSmrE

Prikaccident	Volg de procedure Prikaccident van Fedasil. Zorg dat er minimum 1 uitgeprint exemplaar in het vaccinatielokaal aanwezig is. <u>Hoe een prikaccident voorkomen?</u> • Zorg voor geschikte en voldoende naaldcontainers binnen handbereik zodat de naalden onmiddellijk kunnen worden weggegooid, gebruik de inkepingen van de naaldcontainer om de naald van de spuit te verwijderen. • De (gebruikte) naalden nooit herkappen. • De naaldcontainer maar voor ¾ vullen • Sluit de naaldcontainer met de tijdelijke sluiting bij transport en gebruik de definitieve sluiting op het ogenblik van definitieve verwijdering. Meld het prikaccident volgens de bestaande procedure.
➤ Personen die reeds in het buitenland gevaccineerd werden	
Personen die gevaccineerd werden met een vaccin erkend door Europa	Indien de persoon al 1 dosis kreeg van een Covid vaccin, wordt een tweede dosis van datzelfde vaccin aangeboden, zo mogelijk binnen de aangewezen maximale termijn. Indien de maximum termijn tussen 2 dosissen overschreden is, wordt het vaccinatieschema gewoon vervolledigd. De gegeven dosis(sen) wordt(en) niet opnieuw gegeven. De eerste dosis van het vaccin wordt op het moment van vaccinatie ook in vaccinnet geregistreerd, ook al is deze dosis niet in België toegediend. Op die manier staan de vaccins correct geregistreerd en kan de persoon ook een Covid safe ticket aanvragen. Indien een bewoner volledig gevaccineerd werd in het buitenland en daar een bewijs van heeft, worden de vaccins door de medische dienst van het opvangcentrum in vaccinnet geregistreerd. Op die manier gaat de informatie niet verloren en kan de bewoner een CST aanvragen.
Personen die gevaccineerd werden met een vaccin dat NIET erkend is door Europa	Indien de persoon al 1 dosis kreeg van het Covid vaccin COVIDSHIELD (i.e. Indian AstraZeneca), dan volstaat 1 enkele dosis van VaxZevria (AstraZeneca). Hiervoor dient een afspraak gemaakt te worden bij het vaccinatiecentrum.

	Een eerdere vaccinatie met Covidshield in het buitenland (1 of 2 dosissen) wordt in vaccinet geregistreerd onder de naam Vaxzevria. De medische dienst van het opvangcentrum registreert dit dus zelf in vaccinet. Op die manier wordt de informatie goed bewaard en kan een bewoner een CST aanvragen. Indien de persoon al 1 of 2 dosissen kreeg van een ander niet-Europees erkend Covid vaccin, wordt een volledige vaccinatie met een Europees erkend Covid vaccin aangeboden aan de persoon.
--	--

3.2. Fiche over vaccin Johnson&Johnson

FICHE Vaccin Janssen (Johnson & Johnson)	
Stockmanagement Doel: garanderen dat het stockmanagement van de vaccins en de hulpmiddelen zo optimaal mogelijk gebeurt. Hierbij wordt alles onder de juiste omstandigheden bewaard.	
Houdbaarheid	• Diepvries (tussen -25°C en -15°C): 2 jaar, ongeopende flacon • In koelkast (2°C - 8°C): max. 3 maanden, ongeopende flacon • Kamertemperatuur (2°C- 25°): 12 uur, ongeopende flacon • Bij 2° tot 25° C: 3 uur, na aanbreken • Bij 2° tot 8°C (koelkast): 6 uur, na aanbreken De flacons zijn lichtgevoelig en moeten afgedekt worden van het licht (afgedekt met nierbekken) De flacons mogen niet geschud worden.
Andere kenmerken	• 5 doses van 0.5 ml per flacon • Te gebruiken vanaf 41 jaar • In Vlaanderen en Brussel kan het vaccin toegediend worden bij personen tussen 18 en 41 mits toestemming (informed consent) • 1 dosis vaccinatieschema • Transport in de spuit is toegelaten
Hulpmiddelen meegeleverd door Medista in Wallonië en Brussel	• 5 zero dead volume spuiten per flacon met 0.02 markering • OF 1 optreknaald (18 G of 21 G) per flacon en 5 spuiten met 0.1 markering en 5 intramusculaire

	injectienaalden (23G of 25G) met lengte van minstens 2.54 cm
Te checken voor de levering van de vaccins/flacons	• Hoeveel dosissen worden er geleverd? • Is er voldoende plaats in de koelkast? • Temperatuur in de koelkast? • In Vlaanderen: maak de koelbox tijdig klaar en zorg dat de temperatuur correct is voor vertrek naar het vaccinatiecentrum. Vergeet niet het voorschrift mee te nemen bij het ophalen van de vaccins. Ophalen gebeurt onder toezicht van een medisch geschoold persoon.
Non conformiteiten/ onbruikbare vaccins	Onbruikbare flacons/dosissen worden geregistreerd. Hou dit goed bij. Gooi kleine hoeveelheden onbruikbare flacons in de naaldcontainer na het verwijderen of vernietigen van het etiket. Zo wordt diefstal tegen gegaan. Bij grote hoeveelheden wordt contact opgenomen met het FAGG (covid19vaccinedistribution@fagg.afmps.be) en de medische dienst van de regio).
Stockbeheer	Controleer de stock en de conforme bewaring dagelijks. Bewaar de vaccins achter een gesloten deur indien er niemand aanwezig is in de ruimte. Voorzie een registratiedocument dat ingevuld wordt door de verantwoordelijke van de stock. De 3 maanden houdbaarheid gaan in bij ontvangst van de flacons, wanneer het ontdooien start. Zorg ervoor dat alle dosissen tijdig gebruikt worden. Indien bepaalde dosissen niet tijdig gebruikt zullen worden, informeer dan 1 maand voor het vervallen van de vaccins de regionale coördinatie. Zo mogelijk worden de vaccins elders gebruikt. Controleer de temperatuur 2 maal daags (ochtend en avond).
Voorbereiden vaccins	
Wie?	Het voorbereiden gebeurt steeds onder toezicht van een arts (of apotheker) Door verpleegkundigen
Aseptisch werken	Ontbloot de onderarmen Verwijder juwelen Ontsmet het werkblad met alcohol Ontsmet de handen
Aantal vaccins?	Haal de hoeveelheid flacons nodig voor de komende 2 uren uit de koelkast. Maak niet te veel vaccins klaar, zodat er geen vaccins over zijn na de 2 uur. Controleer datum en tijdstip van eerste opening flacon.

	Opgepast bij extreme temperatuursomstandigheden is het belangrijk om de tijd tussen het bereiden en toedienen zo KORT mogelijk te houden.
Lotnummer + duur van vaccin	Noteer het lotnummer op een etiket en kleef dit steeds op het spuitje. Noteer terzelfdertijd hoe lang het vaccin bruikbaar is (zie verderop). Zorg dat er nooit opgetrokken spuitjes zonder etiket liggen.
Bereiden van vaccin	• Voorzie al je materiaal; zorg voor voldoende nierbekkens voor het bewaren en afdekken van de gereedgemaakte spuitjes. • Voorzie een nierbekken waarin je de afgewerkte spuitjes legt • Zwenk de flacon 10 seconden, hou de flacon hierbij verticaal. Opgepast: niet schudden, niet verdunnen! • Bekijk de ontdooide oplossing: kleurloos tot lichtgeel, helder en opalescent (bijna doorschijnend). Indien de oplossing hier niet aan voldoet, mag ze niet gebruikt worden en noteer je dit als niet-conform. • Verwijder het plastieken dopje van het flacon • Ontsmet het dopje van de flacon met een ontsmettingsdoekje gedurende min 30 sec • <i>Indien er zero-dead volume spuiten geleverd worden: Ga door naar de volgende blok.</i> • Open de verpakking van de optreknaald en de spuit op aseptische wijze. Gebruik een optreknaald van 21G en een spuit van 1 ml om exact 0.5 ml te kunnen aflezen • Zet de optreknaald op de spuit. Beweeg de stamper enkele keren om de stroefheid weg te nemen (zonder kritische punten aan te raken) • Prik de flacon aan en trek 0.5 ml van het vaccin op voor 1 injectie. Draai de flacon hiervoor ondersteboven. Controleer dit op ooghoogte. Zorg dat de grote luchtbellen in de spuit verwijderd zijn en dit met de naald in de flacon om geen vloeistof te verliezen. • Aspireren en purgeren kan, maar is niet noodzakelijk. Indien er geaspireerd wordt: met de naald in het flacon aspireren we een beetje lucht zodat de optreknaald leeg is. • Ontkoppel de spuit zonder de naald en rubber aan te raken. De optreknaald blijft in de flacon zitten en kan 5 keer herbruikt worden, zolang ze niet beschadigd is. • Plaats de nieuwe steriele IM 25 mm injectienaald op de spuit. Verwijder eventueel grote luchtbellen, maar let op dat er geen vloeistof verloren gaat

	• Label de spuit met etiket met daarop lotnummer en maximale uur van vaccinatie. Indien terug in koelkast (2-8°C): moment van aanbreken flacon + 6 uur Indien kamertemperatuur (2-8°): moment van aanbreken flacon+ 3 uur • Herhaal bovenstaande stappen 5 keer. Er mogen 5 vaccins per flacon opgetrokken worden. Restjes van verschillende flacons mogen NOOIT samen gevoegd worden. • Vrijgave van de spuiten: inspecteer de 5 spuiten op ooghoogte op volume, deeltjes en lekken. Bij non-conformiteit: niet vrijgeven! • Markeer een volledige opgebruikte flacon met een zwarte stift op het etiket.
Indien er zero dead volume spuiten geleverd worden	• Open de verpakking van de zero dead volume spuit op aseptische wijze. • Prik de flacon voorzichtig aan met de zero dead volume spuit met vaste naald. Handen en flacon moeten niet ontsmet worden tussen het optrekken van iedere spuit. • Trek 0.5ml op per vaccin. Controleer dit op ooghoogte. Zorg dat de grote luchtbelletjes in de spuit verwijderd zijn en dit met de naald in de flacon om geen vloeistof te verliezen. • Trek de spuit met de naald voorzichtig uit de flacon. Herkap voorzichtig de naald op de opgetrokken spuit. Indien de naald wordt aangeraakt, wordt de spuit als niet conform beschouwd en noteer je dit. De spuit wordt niet meer gebruikt. • Herhaal dit met de andere spuiten tot alle doses uit de flacon opgetrokken worden. Indien de rubber van de flacon wordt aangeraakt, dient deze wel opnieuw ontsmet te worden.
Bewaren van de spuiten	• Bewaar de spuiten per batch in een nierbekken. Leg de spuiten voorzichtig naast elkaar. Duw er niet op. Leg maximum 10 spuiten per nierbekken. • Vermijd vallen, schokken, trillingen • Plaats de vaccins in de koelkast, zo er nog niet gestart wordt met vaccineren of in afwachting van gebruik bij warm weer. • Indien er wel direct gevaccineerd wordt, plaats een nierbekken omgekeerd op de vaccins om ze te bewaren tegen de invloed van licht. • Indien de koelkast niet in de vaccinatuimte staat, plaats de spuiten dan in de koelbox. Dit is een veiliger

	transport middel. Zorg ervoor dat de koelbox niet te veel beweegt.
Het vaccineren	
voorbereiding	Neem nierbekken met vaccins mee. Dek de vaccins af en plaats ze nooit in de zon of dichtbij warmtebronnen. Ontsmet je handen. Draag geen juwelen. Draag geen handschoenen tenzij je wonden hebt. Ontsmet het werkveld regelmatig Controleer de hoeveelheid in de spuit en het vervaluur.
Inspuiting	Het vaccineren gebeurt standaard IM in de bovenarm. Indien dit niet kan, wordt de anterolaterale kant van het bovenbeen (M Vastus lateralis) genomen. Ontsmetten van de injectieplaats is NIET nodig. Trek de huid strak tussen duim en wijsvinger en breng de naald loodrecht in met de andere hand. Aspiratie na injectie is niet noodzakelijk. Gooi de lege spuit correct weg. Bij Zero dead volume spuiten wordt de spuit mee in de naaldcontainer gegooid. Noteer het lotnummer en de naam van het vaccin op het vaccinatiekaartje. Ontsmet handen. Ontsmet stoel.
Aandachtspunten	Laat geen opgetrokken spuiten onbewaakt achter om gevaar op diefstal te beperken. De vaccin spuiten mogen niet geschud worden. Alle vaccins moeten beschermd worden van het licht en warmtebronnen. Iets mis met het vaccin: Kleur? gevallen? Vervaluur overschreden? Vaccineer niet met dit vaccin!
Bloedverdunners of coagulatie probleem	Indien de persoon bloedverdunners neemt, moet hij na de vaccinatie 2 min blijven duwen op de injectieplaats. Laat de persoon dit zelf doen.
Na vaccinatie	Alle bewoners moeten 15 min onder toezicht wachten na de vaccinatie. Probeer dit conform de geldende maatregelen te organiseren (afstand, ventilatie).
Specificaties	
Bijwerkingen	Frequent tot regelmatig voorkomend: • Pijn thv injectieplaats en eventueel een blauwe plek (48.6%) • Hoofdpijn (38.9%) • Vermoeidheid (38.2%) • Spierpijn (33.2%) • Misselijkheid (14.2%) • Koorts (38°C of meer) (9%) • Hoesten • Gewrichtspijn

	De meeste bijwerkingen treden op tijdens de 2 dagen volgend op de vaccinatie. Ouderen (65 +) hebben lichtere en minder vaak bijwerkingen. Weinig voorkomend tot zeldzaam: • Veralgemeende jeuk • Beven (tremor) • Rash; hyperhydrosis • Niezen, oor- en keelpijn • Spierzwakte, extreme spierpijn, rugpijn • Zware vermoeidheid • Allergische reactie Zeer zeldzaam: • Thrombose met trombocytopenie syndroom Dit omvat ernstige gevallen van veneuze trombose op ongebruikelijke plaatsen zoals cerebrale veneuze sinustrombose, splanchnische veneuze trombose evenals arteriële trombose gelijktijdig met trombocytopenie. Dit deed zich voor in de eerste drie weken na vaccinatie, en meestal bij vrouwen jonger dan 60 jaar. Belangrijk om gevaccineerden te informeren onmiddellijk medische hulp in te roepen bij symptomen zoals kortademigheid, pijn op de borst, pijn in het been, zwelling van het been, of aanhoudende buikpijn na vaccinatie. Ook bij neurologische symptomen, waaronder ernstige of aanhoudende hoofdpijn, toevallen, veranderingen in de mentale status of wazig zien na vaccinatie, of indien er na een paar dagen blauwe plekken (petechia) op de huid buiten de vaccinatieplaats verschijnen, dient onmiddellijk medische hulp ingeroepen te worden.
Zwangerschap	Dit vaccin is wel aanbevolen tijdens de zwangerschap en mag zeker in het derde trimester gebruikt worden om snel een immuniteit te hebben in Vlaanderen en Brussel, mits toestemming van de bewoonster. In Wallonië mag dit vaccin niet gebruikt worden onder de 41 jaar.

3.3. Fiche over vaccin Pfizer

FICHE Vaccin Pfizer = Comirnaty
--

1.2.1. Stockmanagement Doel: garanderen dat het stockmanagement van de vaccins en de hulpmiddelen zo optimaal mogelijk gebeurt. Hierbij wordt alles onder de juiste omstandigheden bewaard.	
Houdbaarheid	• Diepvries (tussen -90°C en -60°C): 6 maand, ongeopende flacon • In koelkast (2°C - 8°C): max. 1 maand (31 dagen), ongeopende flacon • Kamertemperatuur (2°C- 30°): max. 2 uur, ongeopende flacon • Na verdunnen (bij 2° tot 30°C): 6 uur, na aanbreken De flacons zijn lichtgevoelig en moeten afgedekt worden van het licht (afgedekt met nierbekken) De flacons mogen niet geschud worden.
Andere kenmerken	• 6 (max 7) dosissen van 0.3 ml per flacon (na verdunnen) • 10 (max 12) dosissen van 0,2 cc per pediatrische injectieflacon (na verdunning) = comirnaty 10 microgram/dosis • Te gebruiken vanaf 12 5 jaar en ouder / Aandacht: pediatrische flessen met andere doseringen zijn bestemd voor kinderen van 5 tot 12 jaar! • Interval tussen 2 dosissen: 19 tot 42 dagen (3-6 weken) • Transport in de spuit is toegelaten
Hulpmiddelen meegeleverd door Medista in Wallonië en Brussel	• Optreknaalden 18G – 21G x 11/2'' • Spuit 2cc • Flacons NaCl 0.9% • Voor het optrekken: minimum 6 zero dead volume spuiten per flacon met 0.02 markering OF 1 optreknaald (18 G of 21 G) per flacon en min 6 spuiten met 0.1 markering en min 6 intramusculaire injectienaalden (23G of 25G) met lengte van minstens 2.54 cm
Te checken voor de levering van de vaccins/flacons	• Hoeveel dosissen worden er geleverd? • Is er voldoende plaats in de koelkast? • Temperatuur in de koelkast? • In Vlaanderen: maak de koelbox tijdig klaar en zorg dat de temperatuur correct is voor vertrek naar het vaccinatiecentrum. Vergeet niet het voorschrift mee te nemen bij het ophalen van de vaccins. Ophalen gebeurt onder toezicht van een medisch geschoold persoon.
Non conformiteiten/onbruikbare vaccins	Onbruikbare flacons/dosissen worden geregistreerd. Hou dit goed bij.

	Gooi kleine hoeveelheden onbruikbare flacons in de naaldcontainer na het verwijderen of vernietigen van het etiket. Zo wordt diefstal tegen gegaan. Bij grote hoeveelheden wordt contact opgenomen met het FAGG (covid19vaccinedistribution@fagg.afmps.be en de medische dienst van de regio).
Stockbeheer	Plaats de dozen in de koelkast, zodat de flacons mooi rechtop staan (zie markering op de verpakking). Controleer de stock en de conforme bewaring dagelijks. Bewaar de vaccins achter een gesloten deur indien er niemand aanwezig is in de ruimte. Voorzie een registratiedocument dat ingevuld wordt door de verantwoordelijke van de stock. De 1 maand houdbaarheid gaat in bij ontvangst van de flacons, wanneer het ontdooien start. Zorg ervoor dat alle dosissen tijdig gebruikt worden. Controleer de temperatuur 2 maal daags (ochtend en avond).
3.3.2. Voorbereiden vaccins	
Wie?	Het voorbereiden gebeurt steeds onder toezicht van een arts (of apotheker) Door verpleegkundigen
Aseptisch werken	Ontbloot de onderarmen Verwijder juwelen Ontsmet het werkblad met alcohol Ontsmet de handen
Aantal vaccins?	Haal de hoeveelheid flacons nodig voor de komende 2 uren uit de koelkast. Maak niet te veel vaccins klaar, zodat er geen vaccins over zijn na de 2 uur. Controleer datum en tijdstip van eerste opening flacon. Opgepast bij extreme temperatuursomstandigheden is het belangrijk om de tijd tussen het bereiden en toedienen zo KORT mogelijk te houden.
Lotnummer + duur van vaccin	Noteer het lotnummer op een etiket en kleef dit steeds op het spuitje. Noteer terzelfdertijd hoe lang het vaccin bruikbaar is (zie verderop). Zorg dat er nooit opgetrokken spuitjes zonder etiket liggen.
Verdunnen van het vaccin	• Voorzie al je materiaal; zorg voor voldoende nierbekkens voor het bewaren en afdekken van de gereedgemaakte spuitjes. • Voorzie een nierbekken waarin je de afgewerkte spuitjes legt • Haal flacons uit de koelkast. • Van zodra de verdunning gebeurt, begint de 6u houdbaarheid te tellen.

	• Draai de flacon 10 keer heel voorzichtig ondersteboven. Opgepast: niet schudden! • Bekijk de ontdooide oplossing: Gebroken wit zonder deeltjes. Indien de oplossing (gebroken) witte, ondoorzichtige, amorse deeltjes bevat, gooi je de flacon weg. Noteer dat het vaccin niet conform is als de kleur afwijkt of er partikels zichtbaar zijn. • Verwijder het plastic dopje van het vaccin flacon • Ontsmet het dopje van de flacon met een ontsmettingsdoekje (alcoholswab of ontsmettingsalcohol) gedurende min 30 sec • Open de flacon met oplosvloeistof NaCl (0,9%) • Open de verpakking van de optreknaald en de spuit op aseptische wijze. Gebruik een optreknaald van 21G en een spuit van 2 ml en trek 1,8 ml oplosvloeistof op op aseptische wijze. Opgelet: voor de pediatrische flacons moet er slechts 1,3 ml oplosvloeistof toegevoegd worden. • Doorprik de rubber dop van het vaccin flacon met de optreknaald in een hoek van 45°. • Spuit de 1.8 ml oplosvloeistof voorzichtig in de vaccinflacon. De injectieflacon bevat nu 2.25 ml vloeistof. Je kan enige weerstand voelen bij het injecteren door de luchtdruk in de flacon. • Normaliseer de luchtdruk in de vaccinflacon door 1.8ml lucht op te trekken. Doe dit door de stamper los te laten. • Werk aseptisch: zorg ervoor dat je de naald, spuitpunt en rubber niet aanraakt. • Zorg dat het vaccin goed opgelost is. Draai daarom de vaccinflacon met de oplosvloeistof 10 x heel voorzichtig ondersteboven (niet schudden). • Verdeel de oplossing direct over individuele spuiten. Zo kan je de optreknaald laten zitten en hergebruiken voor het optrekken van de 6 (max 7) dosissen. Zorg dat je de naald niet aanraakt tijdens het zwenken. Indien door uitzonderlijke omstandigheden de individuele spuiten niet onmiddellijk klaargemaakt worden, verwijder dan steeds de optreknaald voor het zwenken. • Inspecteer de vloeistof. Deze moet homogeen gebroken wit zijn. Indien er vreemde deeltjes aanwezig zijn of de kleur afwijkt, dan wordt het vaccin weggegooid en wordt dit genoteerd.
Klaarmaken van een vaccin	• Ontsmet de handen • Indien zero dead volume spuiten met vaste naald geleverd worden, ga naar het volgende blokje.

	• Koppel de spuit van 2ml los van de optreknaald die in de flacon blijft en vervang door een steriele 1 ml spuit. Open de verpakking aseptisch. • Koppel de 1 ml spuit aan de optreknaald. • Trek 0.3 ml van het vaccin op voor één injectie. Draai de flacon hiervoor ondersteboven. Controleer dit op ooghoogte. Zorg dat de grote luchtballen in de spuit verwijderd zijn en dit met de naald in de flacon om geen vloeistof te verliezen. • Aspireren en purgeren kan, maar is niet noodzakelijk. Het volume dat in de optreknaald zit is verwaarloosbaar. • Ontkoppel de spuit zonder naald en rubber aan te raken. De optreknaald blijft in de flacon zitten en kan 6 keer hergebruikt worden zolang deze niet beschadigd is. • Plaats de nieuwe steriele IM 25G 25 mm injectienaald op de spuit. De nieuwe injectienaald is leeg, maar dit is verwaarloosbaar bij IM injectie. Indien wel geaspireerd werd: purgeer dan de spuit, maar verlies geen vloeistof! • Herhaal bovenstaande stappen tot alle doses uit de flacon opgetrokken zijn. Er mogen maximaal 7 dosissen per flacon opgetrokken worden. Restjes van verschillende flacons mogen NOOIT samen gevoegd worden. • Label de spuit met etiket met daarop lotnummer en vervalluur: uur van verdunnen + 6 u • Vrijgave van de spuiten: inspecteer de spuiten op ooghoogte op volume, deeltjes en lekken. Bij non-conformiteit: niet vrijgeven! • Markeer een volledige opgebruikte flacon met een zwarte stift op het etiket.
Indien er zero dead volume spuiten geleverd worden	• Verwijder de optreknaald en de spuit. • Open de verpakking van de zero dead volume spuit op aseptische wijze. • Prik de flacon voorzichtig aan met de zero dead volume spuit met vaste naald. Handen en flacon moeten niet ontsmet worden tussen het optrekken van iedere spuit. • Trek 0.3ml op per vaccin. Controleer dit op ooghoogte. Zorg dat de grote luchtballen in de spuit verwijderd zijn en dit met de naald in de flacon om geen vloeistof te verliezen. • Trek de spuit met de naald voorzichtig uit de flacon. Herkap voorzichtig de naald op de opgetrokken spuit. Indien de naald wordt aangeraakt, wordt de spuit als

	niet conform beschouwd en noteer je dit. De spuit wordt niet meer gebruikt. • Herhaal dit met de andere spuiten tot alle doses uit de flacon opgetrokken worden. Indien de rubber van de flacon wordt aangeraakt, dient deze wel opnieuw ontsmet te worden. • Er mogen maximaal 7 dosissen per flacon opgetrokken worden. Restjes van verschillende flacons mogen NOOIT samen gevoegd worden. • Label de spuit met etiket met daarop lotnummer en vervaluur: uur van verdunnen + 6 u • Vrijgave van de spuiten: inspecteer de spuiten op ooghoogte op volume, deeltjes en lekken. Bij non-conformiteit: niet vrijgeven! • Markeer een volledige opgebruikte flacon met een zwarte stift op het etiket.
Filmpje	https://d34j62pglrm3rr.cloudfront.net/downloads/opticare+-+covid_19_vaccin_nl_edit11.mp4
Bewaren van de spuiten	• Bewaar de spuiten per batch in een nierbekken. Leg de spuiten voorzichtig naast elkaar. Duw er niet op. Leg maximum 7 spuiten per nierbekken. • Vermijd vallen, schokken, trillingen • Plaats een nierbekken omgekeerd op de vaccins om ze te bewaren tegen de invloed van licht. • Indien de vaccins in een andere ruimte toegediend worden, plaats de spuiten dan in de koelbox. Dit is een veiliger transport middel. Zorg ervoor dat de koelbox niet te veel beweegt.
3.3.3. Het vaccineren	
voorbereiding	Neem nierbekken met vaccins mee. Dek de vaccins af en plaats ze nooit in de zon of dichtbij warmtebronnen. Ontsmet je handen. Draag geen juwelen. Draag geen handschoenen tenzij je wonden hebt. Ontsmet het werkveld regelmatig. Controleer de hoeveelheid in de spuit en het vervaluur.
Inspuiting	Het vaccineren gebeurt standaard IM in de bovenarm. Indien dit niet kan, wordt de anterolaterale kant van het bovenbeen (M Vastus lateralis) genomen. Ontsmetten van de injectieplaats is NIET nodig. Trek de huid strak tussen duim en wijsvinger en breng de naald loodrecht in met de andere hand. Aspiratie na injectie is niet noodzakelijk. Gooi de lege spuit correct weg. Bij Zero dead volume spuiten wordt de spuit mee in de naaldcontainer gegooid. Noteer het lotnummer en de naam van het vaccin op het vaccinatiekaartje. Ontsmet handen.

	Ontsmet stool.
Aandachtspunten	Laat geen opgetrokken spuit onbewaakt achter om gevaar op diefstal te beperken. De vaccin spuiten mogen niet geschud worden. Alle vaccins moeten beschermd worden van het licht en warmtebronnen. Iets mis met het vaccin: Kleur? gevallen? Vervaluur overschreden? Vaccineer niet met dit vaccin!
Bloedverdunners of coagulatie probleem	Indien de persoon bloedverdunners neemt, moet hij na de vaccinatie 2 min blijven duwen op de injectieplaats. Laat de persoon dit zelf doen.
Na vaccinatie	Alle bewoners moeten 15 min onder toezicht wachten na de vaccinatie. Probeer dit conform de geldende maatregelen te organiseren (afstand, ventilatie).
3.3.4. Specificaties	
Bijwerkingen	De meest voorkomende bijwerkingen zijn: • Pijn op de plek van injectie (>80%) • Vermoeidheid (>60%) • Hoofdpijn (>50%) • Spierpijn en koude rillingen (>30%) • Artralgie (gewrichtspijn) (>20%) • Koorts (>10%) • Zwelling van de injectieplaats (>10%) • Diarree (10%) • Misselijkheid en braken De meeste bijwerkingen duren 1 tot 3 dagen. Ouderen (65 +) hebben lichtere en minder vaak bijwerkingen. Soms voorkomend (1 % - 0.1%): • Lymfadenopathie • Overgevoeligheidsreacties zoals rash, pruritus, urticaria, angio-oedeem • Insomnia • Pijn in het lidmaat van de injectie • Malaise, injectieplaats pruritus Zeldzaam (<0.1%): • Acute perifere gelaatsparalyse Uiterst zeldzaam (kan niet met de beschikbare gegevens worden bepaald) • Anafylaxie
Zwangerschap	Dit vaccin is aanbevolen tijdens de zwangerschap. Bij voorkeur worden zwangeren gevaccineerd tijdens het eerste of tweede trimester van de zwangerschap. Indien een

	zwangere dit wenst, kan ze ook gevaccineerd worden in het derde trimester.
	https://www.ema.europa.eu/en/documents/product-information/comirnaty-epar-product-information_nl.pdf

4. Sensibilisering

Sensibilisering vaccinatie Covid-19

Voor het sensibiliseren van de collega's en de bewoners in uw centrum kan u gebruik maken van het materiaal dat Fedasil ontwikkelde voor de opvangcentra.

Met dit materiaal kunnen de sensibiliseringsteam in de centra aan de slag, tijdens de groepsessies en in individuele gesprekken met bewoners over vaccinatie. De centra kunnen ook zelf materiaal ontwikkelen en delen met andere centra

Al het materiaal vindt u op <https://intranet.fedasil.be/nl/vaccinatie-covid-19>

De sensibiliseringssessies

- zijn verplicht voor alle collega's en bewoners.
- De federale centra moeten het aantal georganiseerde sessies invullen in het document Google docs
- De sessies voor collega's gaan door via Teams of in kleine groepen, binnen (max. 10 personen) of buiten (max. 25 personen).
- De groepsessies met bewoners worden bij voorkeur in kleine groepen en met een tolk georganiseerd

Heel wat medewerkers van Fedasil hebben vragen over hun vaccinatie en die van de bewoners. De antwoorden hebben we verzameld in een **FAQ vaccinatie** op I-net:

<https://intranet.fedasil.be/nl/vaccinatie-covid-19>

AFFICHES

- [Affiche 'Wij laten ons vaccineren, jij ook?' \(A2\)](#)
- [Affiche 'Ik laat me vaccineren, jij ook?' \(A3\)](#)

- Affiche voor digitale schermen

	
FLYERS	Flyer Vaccinatie in 14 talen
MATERIAAL TER ONDERSTEUNING VAN DE GROEPSSESSIES BEWONERS	- Powerpoint presentatie voor groepsessies binnen - Fiches A3 (voor groepsessies buiten) ➤ Afdrukken op A3-formaat op dik papier of plastificeren • Checklist groepsessie • Infofiche Rode Kruis over omgaan met vragen bewoners • Voorbeeldtekst vanuit het OC Deurne

MATERIAAL VOOR NBMV	Affiche voor NBMV:
FEDASIL INFO: WEBSITE VOOR ASIELZOEKERS	Op de meertalige website www.fedasilinfo.be vinden asielzoekers (en eerstelijnsmedewerkers) informatie over vaccinatie in 14 talen (waarvan 10 in audioversie). www.fedasilinfo.be/nl/vaccinatie-coronavirus
FEDASIL YOUTUBE	Fedasil Youtube: Visit covid unit 3 jongeren getuigen over bezoek covid-afdeling
APP en Website 'CRISIS INFORMATION TRANSLATED' AGII	Deze meertalige app van het Agentschap Integratie en Inburgering geeft realtime informatie over de coronamaatregelen en de vaccinatiecampagne in België. Informatie beschikbaar in 17 talen. Download de app via Google Play of de App store. Meer info: • https://www.integratie-inburgering.be/nl/cit • https://www.integratie-inburgering.be/nl/corona-meertalige-info
LINKEN NAAR meertalige VIDEO'S /WEBSITES	Op I-net onderaan de pagina 'Vaccinatie Covid-19' vindt u linken naar meertalig video en audio van de overheid of partnerorganisaties. https://intranet.fedasil.be/nl/vaccinatie-covid-19
Sensibilisering boosterprik	Net als bij de eerste campagne wordt de boosterprik voorafgegaan door een sensibiliseringsperiode. De volwassen bewoners krijgen informatie over de boosterprik tijdens een informatiesessie (met hulp van een tolk).

Bewoners met vragen/twijfels kunnen terecht bij de medewerkers van de centra die eerder de webinar over Covid-19 vaccinatie volgden.

Ter ondersteuning ontwikkelde Fedasil

- een infolyer (14 talen),
- een campagnebeeld en
- een affiche (NL, FR, EN, DE).

Al het communicatiemateriaal vindt u op

I-net (Fedasil)

<https://intranet.fedasil.be/nl/vaccinatie-covid-19>

Extranet voor de partners

<https://partners.fedasil.be/nl> (met login en paswoord)

De boostercampagne is binnenkort ook op

www.fedasilinfo.be/nl/vaccinatie-coronavirus.

Ga voor je boosterprik!

Blijf de coronamaatregelen volgen

Bescherm jezelf en je omgeving. Meer info over Covid-19 vaccinatie in 14 talen: www.fedasilinfo.be

Boosterprik tegen het coronavirus

Een vaccin beschermt je goed tegen het coronavirus.

Waarschijnlijk heb je de coronaprik al gekregen.

Na enkele maanden werkt het vaccin niet meer zo goed. Daarom krijg je best een extra prik. Die extra prik heet de boosterprik.

De boosterprik versterkt opnieuw je immuniteit en zorgt dat je niet erg ziek wordt.

Als veel mensen de boosterprik krijgen, worden minder mensen ziek.

Zo zijn er voldoende handen in de ziekenhuizen om alle zieke mensen te verzorgen.

Met een boosterprik, moet je na hoogrisicocontact geen coronatest afleggen.

Met een boosterprik, moet je na hoogrisicocontact niet meer in quarantaine. Wees wel voorzichtig.

Ook na een coronabesmetting is een boosterprik aangeraden om je immuniteit te versterken.

Wanneer het jouw beurt is voor de boosterprik, zullen de medewerkers van het opvangcentrum je verwelkomen. Mis je afspraak niet!

Volg na de boosterprik nog steeds de regels: houd afstand, draag een mondkapje, verduits de kamers en was regelmatig je handen.

En laat je testen als je coronaklachten hebt.

SCAN ME

fedasil
FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR
DE OPVANG VAN ASIELZOEKERS

Rode Kruis Vlaanderen

CROIX-ROUGE de Belgique

Meer informatie? www.fedasilinfo.be/nl/vaccinatie-coronavirus

VRAGEN OF OPMERKINGEN?	Een vraag over vaccinatie bij Fedasil? Mail naar covid19@fedasil.be . Een vraag/feedback over het communicatie-materiaal? Mail naar tine.provoost@fedasil.be
-------------------------------	---